

לעולם אינך יודע מי עוקב אחריך ...
במיוחד בשטח הרומנטי
מחזר מתבגר
ריצ'רד מאליגן ("בועות") ג'יין קאצ'מרק ("להתאהב") מרק מטקלף
בכורה ארצית
"הוד" תל־אביב
ששי: 9.45, 12
מוצ"ש: 7.15, 9.30
א' עד ה': 4.30, 7.15, 9.30
הפצה: "שבעה כוכבים"
דולבי סטריאו

הרבה אנשים מוכנים להוציא, וגם מוציאים הרבה כסף, בתקווה להיראות טוב יותר, שרירי יותר, „בריא" יותר; לשם כך הם פונים ל„מכוני כושר" ■ דוד לביא בדק ומצא ענף פרוץ, מכרה זהב לכאלה שרוצים לעשות כסף קל, הרבה ומהר ■ לא כולם כאלה: ישנם גם השומרים על רמה גבוהה של פיקוח, הדרכה, השגחה רפואית; ביניהם: המכונים של נמרוד דרייפוס, מיקי ברקוביץ' ועוד שניים־שלושה ■ הבעייה החמורה ביותר: היעדר פיקוח רפואי מינימאלי על המתאמנים, מחדל העלול לעלות בנכויות, ואפילו בחיי אדם ■ הטענה „אף אחד עוד לא מת מזה" – עלולה להתפוצץ בכל יום בפרצופם של אלה המנהלים את המוסדות ■ הכתובת מרוחה על הקיר

המכשירים הנפוצים ביותר והיוקרתיים ביותר במכוני הכושר, נוסף למשקולות, הם אופני הכושר. המינוח המקצועי הוא: אופניים ארגומטריים (צילם: עדי אבישי)

שבועספורט

מודעות: גילה שניידר, חיליק עמיר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

דוד שוייצר. הדחה ראשונה. במסגרת: יצחק שניאור ומנהלי בני־יהודה מחכים למעידת בית"ר ים (צילם: עדי אבישי).

מה בגליון

המכון הנכון?

דוד לביא

ענף בפריחה – מכוני הכושר. אנשים שזו פרנסתם יתארו בפניך עליה בביקוש, שגררה בעקבותיה פתיחת מכונים חדשים. חלקם יחככו ידיים בהנאת סיפוק של סוחר ממולח. אנשים רוצים להתאמן, ומוכנים גם לשלם עבור זה. מי אנחנו שנפריע להם להגיר זיעה. כושר זה בריאות. בריאות זה חיים, כיף. להיות ספורטיווי זה באופנה. אמריקה כולה נסחפת בשגעון הכושר. שרירי זה גברי. פסיכולוגים מצמידים לתופעה את המילה „מאניה" ומנתחים את התופעה, תוך שימוש נרחב במלים „שיפור הביטחון העצמי" ו„חזות מרשימה". כל מרתף ריק, גדול דיו, הוא בית איכלוס פוטנציאלי למכון־כושר.

תחקיר „מעריב" שניסה להתחקות אחר התופעה הצוברת תאוצה, מגלה שהציבור אכן מעוניין בפעילות ספורטיווית במכוני־כושר. הענף מתרחב בהתמדה, הכל טוב ויפה. הבעיה היא אחרת. הפיקוח הרפואי על אלו שסוגדים לאומנות פיתוח הגוף – לוקה בחסר, במקרה הטוב. זו בעייה חמורה, שהפיתרון לה צריך לבוא לפני שמישהו יפגע. רוב המכונים בישראל אינם מחייבים בדיקה אצל רופא מומחה, שיקבע אם הנבדק מתאים לפעילות ספורטיווית. מי שרוצה, שייבדק ביוזמתו ועל חשבונו. מניינם של המכונים הדואגים לוודא את הכשירות הבריאותית של פעיליהם, אינו עולה על מספר אצבעות כף־יד, וזאת – מתוך עשרות מועדונים הקיימים בארץ, והמרוכזים בעיקר בגוש־דן (מעל 20 מועדונים פרטיים). יוזמה כזו אצל המתאמנים עצמם אינה קיימת ברוב המקרים. מפעילי המכונים יתרצו זאת בעובדה שמי שאינו בריא, מלכתחילה לא יבוא להתאמן במכון כוח.

ההצהרה משחררת מאחריות

ד"ר מרק רוסנובסקי, מומחה לרפואה ספורטיווית (ראה מסגרת) שולל את הטענה הזו: „קיימות הרבה מחלות סמויות שאנשים לא מודעים להן, שיכולות לפגוע בעקבות מאמץ". מכונים, מצידם, יוצאים ידי אחריות עם שילוב הפיסקה הבאה או דומות לה בטופס ההרשמה: „המפעיל מצהיר בזאת שהינו בריא, ואין לו כל מגבלה לעסוק בפעילות בחדר כושר". חתימת המשלם תשחרר מאחריות.

מכונים ספורים, יחידי סגולה, מחייבים בדיקה רפואית. עמם נמנים מכון „נאוטילוס" של נמרוד דרייפוס במלון הילטון בת"א, „מרכז הבריאות 9־Point" של מיקי ברקוביץ' בהרצליה, ומכון שאול שמשון בחולון. קברניטי המועדון האחרון לא מסתפקים בבדיקה רפואית. הם מבקשים גם הצהרה וחתימה שהוא־הם בריא. אלו, כאמור, בודדים.

רבים מהמועדונים משלבים לצד הפעילות בחדר כושר, גם חוגי ג'ודו, קרב־מגע, קראטה, ג'אז, סטרצ'ינג (מתיחה), בלט ואפילו סטפס. במכון שבבית יהודי בסרביה בת"א, למשל, מציעים לך עסקת חבילה של מנוי כללי ב־270 ש"ח ל[illegible] חודשים, במקום 200 ש"ח לחדר־כושר בלבד. [illegible] של 70 ש"ח תקנה לך אפשרות להתאמן [illegible] אומנויות הלחימה וכל סוגי המחול, [illegible] עסקות חבילה אלו אינם טפשים. אף [illegible] מעוניין לפשוט את הרגל. אמנם במחיר [illegible] אתה מקבל אפשרות להשתתף בעשרה חוגים [illegible] אולם במציאות, קשה להצביע על כאלו [illegible] להתמודד בו־זמנית עם עשרה חוגים. אפילו [illegible] אחר־זה. קצת קשה לרקוד סטפס אחרי [illegible] אימוני ג'ודו, שעה ג'אז, שלוש שעות [illegible] משקולות ועוד כהנה וכהנה פעלולי קראטה.

התאמן כפי יכולתך

„מרכז הבריאות 9־Point" ההרצליאני [illegible] לחבריו תנאים שמזכירים חו"ל. אידיאלי [illegible] אימונים בבריכה, תחרויות הרמת משקולות [illegible] לחברים. המחיר בהתאם: 490 ש"ח לחצי שנה [illegible] מכך: פיקוחם של מדריכים מוסמכים אינו [illegible] לאחר שהוברר שהמתאמן למד את [illegible] המשקולות. הפיקוח הצמוד ממשיך כל [illegible] המועדונים מעניקים חופשיות למתאמן. לאחר [illegible] הראשונה או השניה, כה לומר החניך את [illegible] הפעלת המכשירים והמינון הרצוי, הוא [illegible] לנפשו. התאמן ככל שתחפוץ. במקרה הטוב [illegible] אותך המדריך (המוסמך או הלא־מוסמך) [illegible] על התנוחה השגויה שלך. „מרכז הבריאות" [illegible] אחד היחידים שמגביל את גיל חבריו. [illegible] ניל 17. עם זאת, מתגאה המועדון בלמעלה מ־400 חברים.

מנקודת ראות של בעל מכון, טעות היא להגביל את גיל המתאמנים, שכן גיל רוב העוסקים בפיתוח הגוף הוא בין 15 ל־24, מעריך ארנון גנץ, מבעלי המכון שבבית יהודי בסרביה. המודעות בקרב הנוער ליופי השרירים גבוהה ביותר, לא מעט בשל צפיה מוגזמת בסרטים נוסח „ראמבו". בין המבוגרים, גבוהה המודעות אצל יוצאי ארצות בהן תרבות הגוף מפותחת, ואצל שומרי־משקל. ראינו אנשים מעל גיל 60 מרימים משקולות. ארנון גנץ מעריך גם כבשנים האחרונות גדל הענף פי שלוש לערך.

יוסי יוסף, מאמן לשעבר: „כשהתחלתי לאמן, בשנות ה־60, היו קיימים בכל גוש דן רק 4 מועדונים: מכוני „הארי", „איתן" „הלפרין" ו„מוצפי". הפעילות שם לא היתה רצופה כל השבוע. הבחורים באו להתאמן כדי שיהיו יכולים ללכת מכות. אחרי שניים־שלושה אימונים הלכו ברחוב לחפש תגרות, ו'אכלו אותה'. הם חטפו מכות. היו באים אלי ושואלים אותי כמה זמן צריך להתאמן כדי להגיע לגוף כמו שלי. חשבו שזה סיפור של שלושה־ארבעה חודשים. בניית גוף זה דבר שצורך הרבה זמן ומאמץ."

הנחות לחיילים ובני־נוער

כיום המכונים השתכללו. סאונה, ג'קוזי ושירותי עיסוי, לצד האימון במכשירים הפכו לנפוצים. מעבר לאימונים יכול הציבור העייף להירגע תחת ידיה של עסיינית, כשהוא מעלעל בחוברת מקצועית על פיתוח גוף, מסוג אלה שבעלי מועדונים נוהגים להחזיק אצלם. במועדונים „מתקדמים", מאפשרים בעלי המקום ללקוחותיהם להביא קלטת עם המוסיקה החביבה עליהם ולהתאמן לצליליה.

המחירים. בטבלה הממוסגרת מצויינים מחירים הנדרשים במכונים השונים. השוואה בין מכון למכון לפי המחיר בלבד, תגרום עוול לכמה מהם. התנאים שונים מחדר־כושר אחד למשנהו. ישנם מכונים המבדילים במחירים, בהתאם למספר האימונים בשבוע. רובם מציעים אופציה כל־שבועית: מיעוטם פעמיים־שלוש בשבוע. יש כאלה הפתוחים אפילו במוצאי־שבת. מכונו של נמרוד דרייפוס ב„הילטון" פתוח משעה 06.30 עד 20.30. מי שירצה להרים משקולות בחצות ייאלץ להתאפק. מועדונים ספורים מעניקים הנחות לחיילים ובני־נוער.

המכשירים. ליוקרתיים נחשבים מכשירי „נאוטילוס" האמריקניים. „מגן ליברמן" הישראלי הוותיק ממשיך להפגין נוכחות, הגם שאת מקומו תופסים בהדרגה מכשירים מיובאים או מכשירים מייצור מקומי כ„גביש".

תלבושת. כל המועדונים, כמעט, מתנים את ההשתתפות בלבוש ספורטיווי. פרט לכך, הובה להביא מגבת אישית, אותה פורשים על כל מתקן שכיבה. הסטריליות חוגגת.

שמות. לעתים מסתתרים המכונים תחת שמות המשלבים בתוכם מלים כמו „סטודיו", „אולפן", או אפילו שמם הפרטי של הבעלים. מנגד, מצאנו עסקים המתחילים במילה „מכון" אולם כל חדר מכשירים לא נמצא בהם. מכסימום מתיחה או מסאג'. שמשון הגיבור פופולארי למדי. מצאנו 3 מכונים על שמו: בעפולה, חיפה וחולון. ■

בעמוד 4: בעבר התאמנו בזה רק בחורים „כדי שיוכלו ללכת מכות", אבל כיום גם נשים מתעניינות בזה. באות „לתפוס כושר". (בתצלום מימין של דפנה קצור, נמרוד דרייפוס ותניכה). למעלה משמאל: מרים משקולות במכון אירופי (תצלום „גאמא"). בעמוד 5: יש מכונים שמשלבים בפעילות הכושר גם מחול אירובי (תצלום: עדי אבישי)

„רמת פיקוח? – פחות מאפס"

– ד"ר מרק רוסנובסקי, מנהל המכון לרפואה ספורטיווית של ההתאחדות לכדורגל ורופא נבחרת ישראל, האם נכונה הטענה לפיה הרמת משקולות גורמת להפרעות בצמיחה בגיל ההתבגרות, וליצירת „גמדים"?

כל כמה שנים יוצא מחקר חדש שמוכיח את ההיפך מקודמו. אני לא הייתי ממליץ לנער בגיל ההתבגרות להרים משקולות. לא כדאי להעמיס על הגוף משקל בתקופה הפוברטטית (הזמן בו מתפתחות הבלוטות).

– למה ספורטאי צריך להתאמן במכון כושר, הוא לא מתאמן מספיק?

קח לדוגמה שחקן כדורגל. כדורגלן הוא גם אתלט. צריכים להיות חזקים. במיוחד הכדורגלנים בישראל. כשבאות קבוצות מחו"ל, אנחנו נראים לידם כמו תרנגולים. נפרורים כאלה. רק אולי שלמה שירזי, אלי דריקס ואלי יאני הם דוגמא קלאסית לאיך שכדורגלן צריך להראות. רגל זה רגל. נתקל ולא נופל. כך צריך להיות: הכדורגלנים הישראלים נופלים בתיקולים, הכדור נשאר אצל היריבים, הם מתפלאים למה ומבקשים אחר־כך פאול...

– על איזה מינון שבועי באימונים אתה ממליץ?

פעמיים בשבוע זה אידיאלי.

– מה עדיף, להרים משקולת כבדה פעמים מעטות, או משקולת קלה פעמים רבות?

האפשרות השניה עדיפה, משום שהיא מאפשרת לגוף לפתח כושר סיבולת גבוה.

– כשהשרירים מתנוונים, הם גדלים על חשבון השומן?

לא. השרירים גדלים בלי קשר לשומן. כל מאמץ, ובייחוד מאמץ באופן סדיר, גורם להתרחבותם. כשמתאמנים במשקולות, בדר"כ חלק מהאנרגיה מסופקת ע"י שריפת שומן. כשום־כך, אנשים שמתאמנים במכון באופן סדיר, הופכים ל„רזים" מבחינת כמות השומן, למרות שהוסיפו משקל, ע"י התרחבות השרירים.

– גם הלב מתרחב כתוצאה ממאמץ יתר?

כן. הלב הוא שריר.

– הרמת משקולות מתאימה גם לנשים?

זו שאלה של אסתטיקה, עניין של טעם. יכול להיות שישנם גברים שאוהבים נשים שריריות. ראיתי נשים שעשו פיתוח גוף, ולדעתי, זה קילקל להן את הצורה.

– מה לאכול בתקופה בה עוסקים בפיתוח הגוף?

צריך לאכול הרבה ויטמינים ומינראלים. הגוף מזיע בזמן המאמץ, ויחד עם הזיעה מופרשים מינראלים, שחובה להחזירם לגוף. חוץ מזה, השרירים זקוקים לחלבונים. את המרכיבים הנ"ל ניתן למצוא בפירות, ירקות, חלב ובשר.

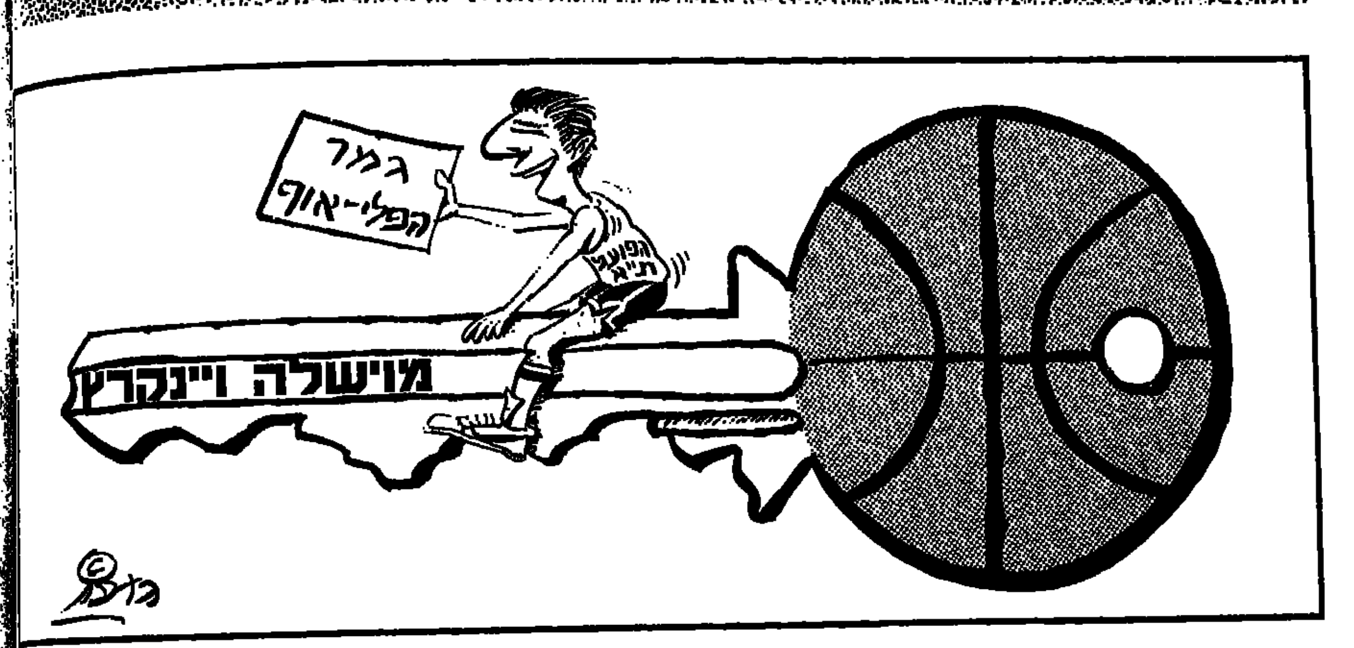
– איזה ציון היית נותן לרמת הפיקוח הרפואי על מכוני פיתוח הגוף בישראל?

– פחות מאפס!

מחירים

שם המכון	עיר	מחיר
„איתן"	ר"ג	80 ש"ח לחודש
„המרכז האירובי"	ת"א	90 ש"ח ל־3 חודשים
„מכון גדי"	ת"א	50 ש"ח לחודש
„מכון הארי"	ת"א	150 ש"ח ל־3 חודשים
„מכון מוצפי"	ר"ג	45 ש"ח לחודש
„שאול שמשון"	חולון	50 ש"ח לחודש
„מכון שמשון"	חיפה	44 ש"ח לנוער, 50 לבוגר לחודש
„מרכז הבריאות"	הרצליה	490 ש"ח ל־6 חודשים

הפוליטיקה של אולימפיאדת סיאול

ד"ר אוריאל זמרי*

חי חודשים לפני מועד המישחקים האולימפיים בסיאול 88', מכריז עתה הוועד האולימפי הבינלאומי השכם והערב כי הוא סמוך ובטוח שהמישחקים יהיו הראשונים מאז 1964, שלא יידעו חרם או אפילו איום בחרם. אבל המציאות רחוקה מלהיות כה וורודה כפי שהועד הבין־לאומי מנסה לתאר אותה.

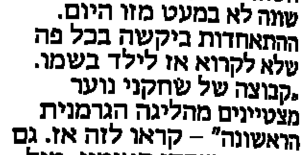
הסכנה הפוליטית העיקרית נשקפת למישחקי סיאול מצידה של צפון־קוריאה הקומוניסטית. הוועד האולימפי הבינלאומי גילה באחרונה תקיפות כלפי שכנתה של המדינה המארחת, אבל ספק רב אם אכן יוכל להתמיד בעמדה תקיפה זו.

הבעיות הפוליטיות של מישחקי סיאול החלו כאשר צפון־קוריאה תבעה במפגיע, כי מחציתה של תוכנית האירועים תיערך על אדמתה. לאחר משא ומתן ממושך וקשה, מציע כיום הוועד האולימפי הבינלאומי לקיים על אדמת הצפון את תחרויות טניס־השולחן והקשתות וכן כמה מישחקי כדורגל בשלבים המוקדמים של הטורניר האולימפי וכן את הזינוק למירוץ הכבישים באופניים (שמיועד להסתיים בסיאול).

מאחר שצפון קוריאה לא ניאותה לקבל הצעה זאת, הציג לה הוועד האולימפי הבינלאומי אולטימטום, שיפקע ב־17 בספטמבר השנה – הווה אומר: שנה אחת בדיוק לפני מועד פתיחת האולימפיאדה. באולטימטום נאמר, כי במידה שצפון קוריאה לא תקבל את הצעת הוועד הבינלאומי, יועתקו כל התחרויות המתוכננות לדרום קוריאה והצפון לא יזכה בשום נתח מ„העוגה".

אבל מצב הדברים איננו כה פשוט. ניסיון העבר מלמד כי צפון־קוריאה מסוגלת לארגן אי שקט בבירתה של דרום קוריאה ואף לבצע בה פעולות טירור. הדגמה מוחשית ביותר לכך, ניתנה כאשר התפוצץ מטען נפץ בנמל התעופה הבינלאומי של סיאול. חמישה אנשים נהרגו. ההתפוצצות אירעה ביום בו החלו להגיע המשלחות למישחקיאסיה, שנערכו בסתיו שעבר בסיאול.

יחד עם זאת, יש לציין כי לעמדתה ולמעשיה של צפון־קוריאה, לא מובטחת תמיכה אוטומטית של כל המדינות הקומוניסטיות. מועצת שרי הספורט של הגוש הקומוניסטי, שהתכנסה בסתיו שעבר בהאנוי, הביעה אמנם, כצפוי, תמיכה בדרישותיה של בת הברית הקוריאנית, אבל לא היתה זאת תמיכה בלתי מסוייגת. עובדה היא, כי המועצה לא נקטה בצעד של איום בחרם, כפי שדרשה ממנה צפון־קוריאה.

ד"ר אוריאל זמרי: טכסיס פוליטי

למעשה, התייצבו רק המדינות הקומוניסטיות האסיאניות (למעט סין, שאיננה משתתפת בגוף הזה), ללא סייג מאחורי תביעותיה של פיונג־יאנג וגם כיום נראה כי במידה שנשקפת סכנת חרם למשחקי סיאול, הרי הסכנה צפויה רק מצד מדינות אלו.

כיום ידוע שכבר בעת הטלת החרם על המשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס, בשנת 1984, נתקלה ברית־המועצות בהסתייגויות רבות מצד בנות בריתה האירופיות וספק רב אם היא תנסה לארגן חרם שני ברציפות על המישחקים האולימפיים. אפילו מזרח־גרמניה העזה להביע לא מכבר את הסתייגויותיה בנידון ואף עשתה זאת בפומבי. לאור עובדה זו, נראה שהסיכויים לחרם אירופי על סיאול הם אכן מיזעריים. מה עוד שברית־המועצות שואפת לקיים את מישחקי החורף האולימפיים, בשנת 1994 בלנינגרד, ומקום עריכתם של המישחקים הללו, ייקבע בעת אולימפיאדת סיאול.

דומה מאד הוא מצבה של הרפובליקה העממית של סין. זו ניראת כמעוניינת לנקוט בכל הצעדים האפשריים כדי להבטיח לעצמה את אירוח המשחקים האולימפיים של שנת 2000, שיפתחו את המאה ה־21, בבירתה, בייג'ינג (פקין) – וזאת במקום להפגין סולידריות עם שכנתה, צפון־קוריאה. חרם סיני על משחקי סיאול 88', לא נראה באופק וממילא ניטל העוקץ מכל איום נוכחי של המדינות הקומוניסטיות האסיאניות.

מכל האמור לעיל לא משתמע שאין בכוחה של צפון־קוריאה לחבל במישחקים האולימפיים של סיאול (תרתי משמע). פיונג־יאנג בהחלט מסוגלת לכך, כמוה עצמה – ולכן יש המעריכים כי לא תהיה לוועד האולימפי הבינלאומי ברירה אלא לצעוד צעד נוסף, ולו אף קטן, לשם דרישותיה של צפון־קוריאה. אם צעד כזה יספק את הקומוניסטים – זאת קשה להעריך היום, מה עוד שהקשיים הנוכחיים אינם מתמקדים רק בהיקף התחרויות שייערכו על אדמת צפון־קוריאה.

לא פחות קריטית היא בעיית היתרי הכניסה לצפון־קוריאה. הוועד האולימפי הבינלאומי תובע שהיתר כזה יינתן אוטומאטית לכל בעל תעודת זהות אולימפית (שמונפקת למשתתפים באולימפיאדה, כולל עתונאים שבאים לסקרה) ואילו צפון־קוריאה מעוניינת להגביל את כניסת הזרים לתחומה ולפקח עליהם במידת האפשר.

אם כי נותרו עוד 18 חודשים בלבד עד מועד המישחקים האולימפיים בסיאול, לא ניתן איפוא כיום לקבוע בפסקנות את הצפוי למישחקים ואת מה שעשוי או עלול להרתחש בהם. למצב זה תורם לא מעט אי השקט הפוליטי הפנימי בדרום־קוריאה, שמוצא ביטויו בהפגנות תכופות ומעשי אלימות נגד המשטר הרודני במדינה.

על מנת להכריז כי במישחקי סיאול תשרור שלווה אולימפית, דרוש אופטימיות קיצוני – ולהכרזות הוועד האולימפי הבינלאומי, ברוח זו, יש להתייחס כאל טכסיס פוליטי.

* המחבר הוא הטסוריון־ספורט, מראשי מכון וינגייט ומומחה בעל שם עולמי בתחום הפוליטיקה של הספורט הבין־לאומי.

כבר ב־69' היתה כאן נבחרת גרמנית

בחודש מארס 1969 הגיעה ארצה נבחרת הנוער של מערב־גרמניה. סוף שנות ה־60, חשוב לזכור, האווירה היתה שונה לא במעט מזו היום. ההתאחדות ביקשה בכל פה שלא לקרוא אז לילד בשמו. „קבוצה של שחקני נוער מצטיינים מהליגה הגרמנית הראשונה" – קראו לזה אז. גם את שני משחקי האימון, מול נבחרת הנוער הישראלית, דחקו לווינגייט, מחשש לרעש ציבורי.

– אמציה לבקוביץ', היית אז עוזרו של שפר באימון אותה נבחרת; איזו מין נבחרת גרמנית ניקרה אז?

זו היתה נבחרת הנוער הרישמית של מערב־גרמני, עד גיל 18, הגם שלא קראו לה כך. הם שיחקו כמו שמשחקת נבחרת נוער של גרמניה.

– היו שם שמות שכדאי היה לזכור?

איזו שאלה! – שחקנים כיינר בונהוף, פאול ברייטנר, אולי האנס... זה מספיק? גם המאמן אז היה שם דבר, אודו לאטק. זה בדיוק השלד עליו נבנתה הנבחרת הגרמנית אשר זכתה בגביע העולם ב־1974.

– ואצלנו, יש את מי לזכור מאז?

היו אז שמות כדמתי, שלום שוורץ, מאיר ברד ועוד. היתה תקופה יפה אז, לכדורגל הישראלי, כמו גם הגרמני. ■

אמציה לבקוביץ': ב־69', במחתרת, היו שמות גדולים

טובי פולק

תיור ממוצעת מגיע לסדר גודל של כ־600 – 800 דולר, תלוי במועד הטיסה ובמספר הלילות שהרוכש ירצה לשהות באירופה, כך שאת החשבון הכולל יכול כל אחד לעשות לבד.

– אם הניקוש היה כל־כך היסטרי, אז מדוע לא ניסתם, אתם והחברות האחרות, להעלות את ההיצע?

זה לא תלוי בנו. אנו תלויים בלעדית בכמות הכרטיסים שמגיעה מאירופה. 2,500 כרטיסים זה לא הרבה. ■

משהו בעניין זכות הציבור לנחש

מה להגיד, עדי הדר, שלא בטובתו, בשבת האחרונה כמעט עשה את השבוע, אם לא את החודש – לרבים וטובים. החצי טעות שלו, עם שריקת הסיום של המשחק בטוברוק בין בית"ר נתניה לבית"ר ירושלים, הרעידה הרבה לבבות של שחקני וחובבי הליגה הלאומית. הכל כבר החלו בחישוב סיכויי בית"ר ירושלים ובני־יהודה במאבק האליפות המתחדש.

אבל לא בעדי הדר או ב„שירים ושערים" עסקינן. לא זה הנושא, לא מפני שהוא איננו חשוב, אלא מכיוון שככל אדם אחר, גם לכתב רדיו מותר לטעות מפעם לפעם. הפרשה בהא הידיעה של אותו שידור ומשחק אומללים בנתניה, שייכת בלעדית לאנשי הספורטוטו. מה שהם עשו, מבחינת זכות הציבור לניחוש הוגן, הוא פשוט בלתי נסלח. מה זה להוציא קבוצת ליגה לאומית מטופס המשחקים? איזה מין דבר זה? דומה שמאז התמסד הטוטו כך ששמונת המשחקים הראשונים שייכים בלעדית ללאומית – לא הוצאה קבוצה בבזאת ברוטאליות מרשימת הניחושים.

אז מה אם נתניה הפכה לבשר התותחים של קבוצות הליגה? אז מה אם אפשר ללכת באנקר על משחק אחד מתוך 14 – זה נגד החוק? זה לא מוסרי? אנשי הטוטו – אשר מעל לכל חוששים כנראה מניחוש יתר בשבת ממוצעת (ראה עניין „צריך לנחש רק 14...") – החליטו שאסור להקל על ציבור המנחשים, והרחיקו את בית"ר נתניה מהליגה הלאומית עוד בטרם הסתיימה העונה רשמית.

אין לי, באמת שאין לי דבר וחצי דבר נגד בית"ר ירושלים ו/או ציבור אוהדיה המתרחב. אפילו אשמח אם היא תיקח סוף־סוף אליפות. אבל רק בשביל לראות את פרצופיהם של אנשי הטוטו ביום ראשון בבוקר – היה נחמד אילו טעותו של עדי הדר היתה עובדה מוגמרת, ובית"ר נתניה היתה יוצאת מנצחת מהמאבק מורט העצבים בשבת. רק בשביל לראות את פרצופיהם הנדהמים ביום שאחרי. ■

שבתאי לוי: השיטה לא נתנה לי להבקיע

ידיעה צנועה בשולי החדשות על הדחתו של מאמן הפועל תל־אביב, דוד שוייצר, בשבת האחרונה – סיפרה על כך שחלוצה הוותיק של הפועל, שבתאי לוי, 26, החליט לפרוש מקבוצתו בתום העונה הנוכחית. „נוצרו תנאים בהם לא אוכל לתרום יותר לקבוצה, והקבוצה לא תוכל להפיק ממני יותר ממה שהיא מפיקה היום" – היתה רוח הציטוט של שאבי.

– שאבי, בלי קשר לדוביד; והוו בסוף העונה ייגמר הרומן עם הפועל?

זו ההרגשה שלי היום. אני מרגיש שהשידוך עם בין הקבוצה לביני לא עולה יפה, וחבל על עוגמת הנפש של כל הצדדים.

– אחרי עונת השיא, אליפות עם הפועל וסיני ב־81', בה הצלחת להבקיע 17 שערים, כמעט נעלמת.

זה לא מדויק. מאז ועד היום, היתה גם עונה בה הבקעתי 12 שערים, ובסיכום הכולל אני מוביל בכמות השערים שהבקיע שחקן בהפועל, יותר מכל אחד אחר בקבוצה.

– אבל בכל זאת, משהו לא הולך, מאז 81'

זה נכון, אבל לא רק לגבי. הצורה בה משחקת הפועל ת"א כבר לא מעט שנים, לא מאפשרת לחלוצים להבקיע. מדובר בי ובחלוצים של הקבוצה מבית, גם אלה שנרכשו מבחוץ. משהו, לא ברור לי בדיוק מה – לא נותן לנו להתבטא.

– ואם ללכת, לאן?

קודם כל, שרק יתנו לי ללכת. זה לא מובטח. אם כן – הייתי רוצה קבוצה סולידית, עם הרבה פחות רעש תיקשורתי מזה שיש בהפועל. לא רוצה להכנס לשמות, אבל קבוצה צנועה, עם יומרות על־פי גודלה האמיתי – תתאים לי בשביל לנסות ולחזור לעצמי. ■

שבתאי לוי: רוצה קבוצה סולידית

אלי לנדא, „אופיר־טורס": הכרטיסים נחטפו כמו לחמניות

יש להם בעייה, לאנשי חברות הנסיעות, ערב משחקי הגמר על גביע אירופה לאלופות. בעיקר ובמיוחד כשמכבי בתמונה. איך מצליחים לתפוס את השור בקרניו, להבטיח את מכירת כל הכרטיסים ותבילות התיור, בלי ליפול עם סטוק שלם שלא יימכר לעולם.

– אלי לנדא, מנהל שיווק בחברת „אופיר־טורס"; עוד יש על מה לדבר?

איפה... למשחק הגמר בלוזאן הובאו משווייץ 2,500 כרטיסי כניסה, וכולם חולקו וכבר נחטפו בימים הראשונים בהם פורסמו חבילות התיור שלנו.

– דובר על כ־2 מיליון דולר שיוציאו הישראלים על הפרוייקט הזה; זה מדויק?

אינני יודע את התחשיב כולו, כיוון שכמה חברות עוסקות בנושא. עניינית – זה לא נראה לי מוגזם. מחירה של חבילת

אבי מלר

שוייצר עבר את הגבול

סוף הדרך של דוד שוייצר בהפועל ת"א היה מפתיע. המאמן המצליח ביותר בכדורגל הישראלי יצר סביבו, במרוצת השנים, את הרושם כי לעולם חוסן. והנה, גם בארזים נפלה השלהבת – והוכיחה לדעתי בפעם המי יודע כמה כי גם בכדורגל חיים ומוות הם לפעמים ביד הלשון יותר מאשר בסיבובי הכדור.

עתה כבר ידוע כי ההתבטאויות של שוייצר לאחר ההפסד בדרבי הגביע (1-2) תידדו עד אין־דרך־חזרה את משבר האמון בינו לשחקניו. המשפט שעשה את מירב הנזק, ואשר אליו אני מבקש להתייחס בנפרד, היה „מה שזאנה עשה יותר גרוע מבגידה" – התגובה של דוביד לאחר ששתי שגיאות של בלמו יוסי זאנה גרמו בדיעבד להפסד.

אני סבור שמה שיוסי זאנה עשה בדרבי לא מגיע אפילו לקרסולי הקרסוליים של בגידה, אבל מה שהירשה לעצמו דוביד לומר, מתקרב בהחלט לאחת מן ההאשמות המזעזעות, חמורות וגועליות שהושמעו אי־פעם בכדורגל הישראלי.

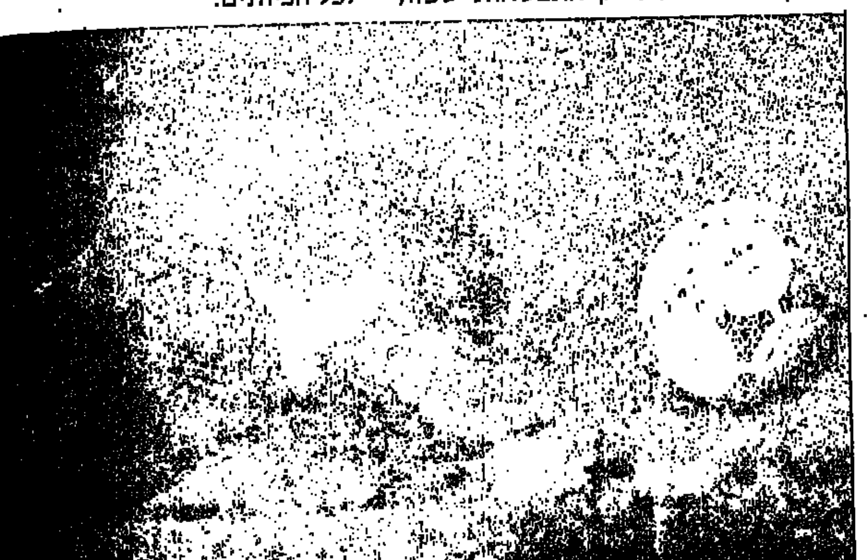
אמת, הכדורגל שלנו הוא ג'ונגל פראי, שבו כמעט הכל מותר – והכל מתרחש. אבל אפילו בתוך המדמנה הזו פרץ הפעם שוייצר את הגבולות. יותר גרוע מבגידה?! מה בסך־הכל עשה יוסי זאנה? הוא פשוט לא מילא את תפקידו כראוי. היה לו יום שחור בעבודה, כמו שיש לכל אחד ואחד מאיתנו, בכל המגזרים, מדי פעם בפעם. מישהו, כולל שוייצר, מעלה בדעתו שזאנה עשה את שעשה (שער עצמי והכשלת דריקס ברחבה) בכוונה תחילה?

למען האמת, הייתי עובר לסדר היום על דברים איומים אלו של שוייצר, לו נאמרו אך ורק אחרי המשחק, בלהט אווירת ההפסד והטחת ההאשמות הנפוצה אצלנו כל־כך בחדרי ההלבשה. אז אפשר היה לקטלג את הציטוט ההוא כעידנא דריתחא, כשוט שבו רוצה המאמן לדו־בן את הכדורגלן לקראת המשימות הבאות.

אבל לא. דוד שוייצר חזר על הדברים הללו בראיונות בכלי התקשורת ב־24 השעות שאחרי הדרבי התל־אביבי בגביע. היה לו זמן להרגע, לעכל את האירועים, לנתח את הכשלון הקבוצתי שזאנה היה רק חלק ממנו, ולברור כל מילה. אין איפוא שום תירוץ בעולם המצדיק התבטאות שכזו,

ירידה לתת־רמה שכזו, והגדשת הסאה היא שהביאה עליו את הר־הגעש ה... מליבות שחקניו באסיפה של שבוע ש... ובעקבותיו את ההליכה הביתה.

יש גם אספקט חינוכי מעודד ... ששוייצר שילם השבוע לא רק את ה... הכשלונות המקצועיים כי אם את השת... השתלחויות לשוניות חסרות־רסן ו... כלפי שחקניו. אולי יקחו עכשיו מא... ומנהלים בערבות הפרא של הליגה ... דוגמה מן המקרה ויבררו מילות... בקפדנות יתר לפני שהם יורים ללא ... לכל הכיוונים.

יוסי זאנה: היה לו יום שחור בעבודה (צילם: עדי אבישי)

אגדה פיקנטית

היה היה כדורגלן מוכשר ויומרני, שנולד בארץ צבריה, ורביד פיקנטי שמו. לאחר שנים יפות ונאות בעמדת המגן השמאלי, בקבוצתו אשר על חוף הים־התיכון, ואפילו מספר הופעות מרשימות במדי הנבחרת, חשקה נפשו של רביד ביציאה אלי תרבויות זרות ומעשירות. למעשה, לא היה פיקנטי בטוח כל־כך ביכולתו ובבשלותו להצליח מעבר לים, אבל דורשי טובתו כבר עשו את מלאכת השכנוע הנחוצה – ובחורנו נעתר והתכונן למשימה.

עם הגיעו לארץ המובטחת, גילה פיקנטי להפתעתו כי גם כאן אמנם הכדור עגול, אך כאן גם מסתיימת ההשוואה בין מה שהוא היה מורגל בו בצבריה, למה שציפה לו בארץ הבירה והנקניקיות. חבלי הקליטה של רביד היו איפוא ארוכים, ולמזלו הרע החלו להתפתל ולכרוך עצמם סביבו. נסיונות נואשים של ידידיו לעודדו – ולעזור לו בלימוד השפה המקומית – העלו תועלת זמנית בהחלט, ובסופו של דבר לא צלחו. לאחר כמעט שנה הוברר לפיקנטי וחבר יועציו כי אין ברירה אלא לוותר על השפה ולחזור לשפת הים.

המעבר לצבריה נעשה, כרגיל, בשיא החלקלקות והמיומנות. טפסים וכספים החליפו ידיים, ופיקנטי שב למולדתו, אלא שהפעם לחופים שונים במקצת: היהלומים הנוצצים – שבשערם חל פיתות מסוים – לא יכלו להרשות לעצמם לשוב ולקבל את אבן הספיר. פיקנטי הלך איפוא להיכן שמזג האויר מתאים למעילו – למועדון שהסכים לשלם – הפועל גבעת־ספרינג.

ספרינג, ספרינג, המעבר לא היה מרווה ומרענן כלל וכלל. בפעם השניה תוך זמן קצר גילה פיקנטי, להפתעתו, כי התאקלמות במועדון חדש דורשת מנטליות מסויימת, גם אם אתה מחזיק באותו לאום, ושפת האם של המקום שגורה בפיך. אט־אט הפך הבית החדש להיכל בלהות. והגרוע מכל: פיקנטי לא הצליח לשחזר ולו קורטוב מן היכולת שבזמנו הובילה אותו לחאמין בסיכוייו בעולם הגדול.

במצב נכאים שכזה, היו לפתע לפיקנטי רגעים בהם הדיכדוך של חו"ל נראה לו כשמחת בית השואבה לעומת הייאוש של שדה הפרחים אליו הגיע. כדרכו, תינה רביד את צרותיו ומצוקותיו בפני רעיו וידידיו, ובמיוחד שוחרי טובתו, וכדרכם, הם לא נמצאו דלים ברעיונות ופתרונות. אדרבא, התכנית הבאה היתה מתוחכמת ונועזת מכל קודמותיה.

כעבור יומיים־שלושה נדהמו הצרכנים המכורים של מדורי הספורט של צבריה, כאשר לאורכם ורוחבם של העיתונים צוטטו דברי כפירה של פיקנטי במועדון האמור לספק לו את פרנסתו ולחמו. בחדר ההלבשה בשדה פרחים אכן רעדו אושיות הסיפים. הכל רעש וגעש והמועדון הצבי... הגאה שבכל סיטואציה אחרת היה מסרב להודות בכשלונו, ולהעניק לרביד שחרור מהיר שמח להחזיר לפיקנטי בנמוס... ושילח אותו החוצה בחמת זעם. וראה זה פלא: שני הצדדים היו מבסוטים.

רביד פיקנטי לא ידע את נפשו מרוב אושר כאשר התברר לו אז כי שמעו הגיע בעזרת אוהביו כמובן, עד למעבר להיכל המלכה, וכי מועדון כדורגל אחד שם, מפנ... לפשפש בשק כשרונותיו חרף מעללי... הלא־כל־כך זוהרים מאז החלו נדודיו. אבל הגלגל המשיך להסתובב באותו כיוון: את הנסיעות שולם אמנם, אך הכרטיס תמו... נקנה באותה מהירות. לא, תודה, אמרו המארחים, וכדרכם הנימוסית הוסיפו „אולי בפעם הבאה".

חזר פיקנטי עצוב וכואב, ולאחר ימים של בדידות קיבל את עצת רעיו, התוצ... ושב לרעות בשדה הפרחים.

אבל לא כמו באגדות, אין סיפורנו מסתיים ב„חי שם באושר עד עצם היום הזה". אדרבא, הפיקנטי שבאגדה הפיקנטית הוא שלמרות נפתוליה ופתלתוליה נראה שהיא רק בתחילתה.

על הכוונות

גורדנה: מבקיע שער הנצחון השבוע

שירזי: נושף מאחור

בן־טובים: תשיבותו של נסיון

אייזנברג: הנסיגה החלה אחרי אוקיאניה

12 תוצאות התיקו שהשיגה בני־יהודה העונה הם הסיבות לכך שהקבוצה שלא נוצחה ב־21 מחזורי־ליגה נמצאת רק במקום השני ■ הבעיות שנחשפו בה: יש חוליית־מגישים ובונים בלבד ויש חוליית מבקיעים בלבד; בעיית־הבעיות: השלישיה אייזנברג – שירזי – גורדנה. האהבה אינה שורה ביניהם

ארז קופמן

הם נכנסו לחדר ההלבשה כאיצטדיון „גאון" כשחיוך על פניהם. חיבוקים ובדיחות מילאו מיד את החדר. הטרנזיסטור המוגבר בישר על 1–1, כמה דקות לסיום המשחק בית"ר נתניה – בית"ר ירושלים. בחדר ההלבשה העליז, לאחר הנצחון 1–0 על יפו, חישבו בתוך עשירית שניה שהפער עם ירושלים, הראשונה, צומצם ל„רק 5 נקודות". „נו איציק, עכשיו תדבר על אליפות", נשאל המאמן יצחק שניאור. כהרגלו בקודש, ענה: „כשאוביל אני את הטבלה, תשאלו" והסתיר חיוך קטן ומרוצה בזוית פיו. שחקני בני־יהודה חייכו מאחוריו.

לחמש דקות הרגשת שלפניך קבוצה מגובשת ונלהבת המכירה במשימתה: לרוץ קדימה ולא להעצר ואולי לגמור... (את המילה החסרה לא אמרו בחור). פתאום זעק עדי הדר, שדר „שירים ושערים", כי נתניה ניצחה בדרבי הבית"רי ורחש אי האמונה שעבר בחדר הפך לסידרת חיבוקים חרשה. פתאום רק 4 הפרש. שניאור נשאר קפוא פנים. עברה דקה והדדיו הודה בטעותו. ירושלים ניצחה. שניאור הניד ראשו כמה פעמים. בלי להשתמש במילים היה ברור שאמר „אמרתי לכם". הקרניבל סביבו הפך לשקט מתוח ועצבני, לא זה שמאפיין אוירת 10 דקות לאחר נצחון ליגה.

פחד מציפיות מוגזמות

זה בדיוק מה שקרה לה העונה לבני־יהודה שבעידורו הנמרץ של שניאור, אינה מוכנה להצהיר על כוונות אליפות. הפחד מציפיות מוגזמות ומנפילה לאחר התנפצותן, מנעו ממנה, עוד בשלב יותר מוקדם, לאיים יותר על בית"ר ירושלים, לשדר את מסר ההתחדשות של נציגת שכונת התקווה, ההולכת חזק על הצמרת, שיש לפחוד ממנה. אבל ההובים החליטו לשוט על מים ניגוחים. דיבורים – בעתיד. ההווה שייך לירושלים.

בהרבה מובנים בני־יהודה היא קבוצת ליגה אפורה וחסרת ברק. הצלחתה בשנתיים האחרונות ניתן ליחס לאפרוריות הליגה; אך בכך יעשה לה עוול. בשכונה כונים בשנתיים האחרונות, מאז נחת שם שניאור, את הקבוצה ומעצבים אותה על התאמה למגרשה הקטן והחנוק הקהל, על סגנון אופייני ומותאם לסוג השחקנים שברשותה ועל שקט תעשייתי, רחוק מהכותרות.

קשה לשחק בשכונה ואין הדבר קשור לקהלה שכבר התבגר. הקבוצה מתבססת על צפיפות הגובלת ברוויה מאחור וכשזו מלווה במשחק נייד חזק ובלחימה חסרת פשרות, קשה להגיע לשערה. לשם כך זקוקה יריבתה לשחקנים רבים שייצאו מהפלונטרים הצפופים של בני־יהודה, בראבל פאסים ובהגבהה לרחבה. ואז, במגרש שבו כל בעיטה חזקה מגיעה לרחבה מנגד, נחשפת היריבה לתעלולים ולמהירות ההתקפה המהירה בליגה. על קצה המזלג – זה המתכון למקום השני.

אין הרברים באים להמעיט מערך השיטה. יש המכקרים את יופיה, אבל אין מתכחשים ליעילותה. אך מרוע הקבוצה, שלא נוצחה ב־21 מחזורים (שיא תופח), נמצאת שבע נקודות מהפיסגה? – בגלל 12 תוצאות תיקו שמהוות הפסד אחד גדול. לא סתם ביקרו קשות; את התקפתה העונה. הפער היה יכול להיות קטן בהרבה. במקום זאת ממשיכים שם להתרתח כשעדיין מכנים אותה „קבוצה של 1–0, ולא יותר".

בני־יהודה כבשה 29 שערים העונה – בהעדר מבקיע דומיננטי. שלא כבעבר, התחלקו כל החלוצים – דור גורדנה (6), משה אייזנברג (5), חזי שירזי (5) ובן־טובים (4) – ברוב עוגת הכיבושים. הקישור לא היה דומיננטי בהבקעות. בשכונה יש חוליית מגישים וחוליית מבקיעים. הבעיה (ויש רבות שמוכנות לסגנות ולבעיה כזאת) היא ההתקפה. לאחר שחזר מטורניר הנוער באוקיאניה היתה הנפילה אצל אייזנברג כואבת מאוד, לגביו ולגבי מי שרצה למלא את ארון התארים. אייזנברג, בלהוץ ועצבני, איבד את אדרת המבקיע לגורדנה. גם שירזי התרפק מאחוריו. השלישיה הזו היא סיפור מענין מאוד בפני עצמה. כשמדברים על „בעיה" מדברים על השלושה.

שלושתם חלוצים מהירים מטיבעם. אייזנברג מוליך הכדור הטוב שביניהם. כולם אוהבים את המשחק באגפים וקשה לקבוצה ובמיוחד כשרק שניים בהרכב) לאבד לטובתם את משחק הרחבה. הטקטיקה של שניאור, לפיה יקבלו כדורים ארוכים ומדוייקים (לאחר שבירת התקפת היריב ע"י הקישור הדינאמי והלוחם), עודדה אותם לאהבת הקווים. כולם מצטיינים בהטעיות, בתיחכום. לוקים בחוסנם ובגובהם (לכן חוסר היעילות בקרנות, שבהן לא עולים הבלמים). הליקויים האחרונים בולטים כשהכדור נכנס לרחבה. אהוד בן־טובים הגבוה, מתקשה בגילו לרוץ לרחבה כדי לחלק בהגבהות את כדורי הגובה לחלוציו הזריזים והנמוכים.

בעיה נוספת: אי האהבה הגדולה שבין השלושה. תוצאותיה, אנוכיות בולטת, נראים היטב על המגרש. סלמן הנמרץ, שלא עושה חשבונות, צרח משהו לכיוון שניאור בהפסד בגביע, כשאייזנברג בעט מ־25 מטר כדור קשה לשער בית"ר ירושלים ולא מסרו ימינה לגורדנה החופשי. האחרון, שתפס הרבה מיוקרת אייזנברג כהיותו שתקן וחבת טוב ממנו, הגיב במבט חורר בחברו לחוד. מה אמר סלמן ומה חשב גורדנה, זו חלק מ„בעיית" בני־יהודה שהשלימה עם המקום השני ותריסר התיקו שהשיגה.

חוליית המגישים כוללת את מישל דיין ואייל חיים במרכז, דוד סלמן, קשר־מגן, בימין ומשה עלו משמאל. סלמן הנלהב מהווה עורק חשוב לזרימת הכדורים קדימה. לעיתים שוגה בכידרורים לא מהוקצעים, אבל תנועתו וכוחו מביאים אליו הרבה כדורים. דיין הוא סיפור הצלחה. התנועה הבלתי פוסקת שלו ורצונו לעזור בכישרון כידרורו ובעיקר באהבת משחק הצוות שלו, עשוהו למנהיג. בן־טובים, עדיין המלך, עוזר לו בקישור בהבנת המשחק ובנסיונו הרב.

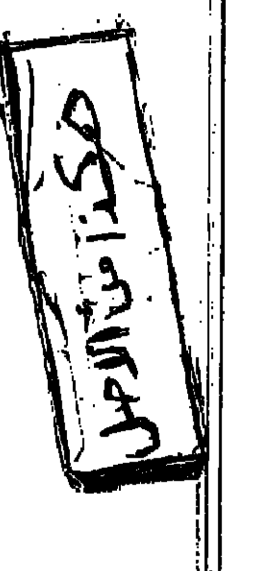
ליקויי ההגנה

בבחינת אחרי־לאחר לבני־יהודה אין הגנה טובה במיוחד. השוער אסייג בולט במשחק הגובה ובאומץ ליבו, אך לוקה בוריזותו. סגל, הבלם הקדמי, שומר טוב בכדורי גובה, אך בינוני מול משחק קרקע של יריביו, החורג מהאגפים הקשים לתימרון. סלמן מימין מבסס הגנתו על נסיונו וכוחו, אך הוא בבעיה באחד־על־אחד עם חלוץ טכני. לעלו, משמאל, יתרון גובה על יריביו למשחק הקו, אבל רגלים ארוכות, שלא מוצאות את מיקומם במשחק צפוף.

ירון אריב, הבלם והמנהיג מאחור (נמרץ מרי), הוא תופעה שמתלבשת ככפפה על סגנון המשחק של שניאור (ולהיפך). מתקשה במשחק טכני, אך משחק ראשו והאימתניות שלו בתנועת החיתוך המפורסמת לכדורים (עם הנפות הידיים לצדדים) של מגן אחרון מול החלוץ המאיים, הצילו את השכונה פעמים רבות, העונה. כתחנה אחרונה במשחק צפוף, בו עוזרים הקשרים (אייל חיים ואבינועם מליחי במיוחד) מאחור ומונעים כשלונות מול חלוצים טכניים, אריב מרגיש טוב מאוד.

הבעיה מתחילה במגרשים גדולים (6 מ־9 הנצחונות הושגו בבית), שם יש יתרון לחלוץ טכני והגנת בני־יהודה לא תמיד בטוחה בעצמה (אין תרגילי נבדל; בשכונה אין בהם צורך). פתאום יש חשיבות למשחק מתוכנן המוביל את הכדור לרחבת היריב בצירופים שסופם מבחן המיקום והיכולת להתבטא ברחבת ה־16, ובהתמודדות על כדורי גובה.

בשכונת התקוה מרוצים מהתוצאות. רואים בהן הישג, מי שרואה את יריבותיה בצמרת ונסיגת האיכות המתחילה לכרסם בממלכה הירושלמית, מבין שעם גישה שונה ועבודה על כמה חוליים בני־יפו (במיוחד במשחק חוץ) אפשר להשיג יותר ולצפות ליותר. לא בכדי נצאת הקבוצה שעדיין לא נוצחה, רק במקום השני. ■

„אם בסוף העונה יביאו קשר, אבקש לעזוב. אבל אני לא מאמין שבית"ר תעשה זאת" (צילם: יוסי זמיר, „סקופ 80")

סמי מלכה, מבקיע שלושה השערים המכריעים בשני משחקיה האחרונים של בית"ר ירושלים – בגביע, בשבת עם בני־יהודה (1–0, במ… אדיר) ושני השערים בש… בליגה מול בית"ר נתניה… האחרון ב־2–1 הזה, ממש… הסיום) ■ בית"ר חייבת ל… והוא יודע זאת ■ כאשר… הכוכבים נתקפו בחולשה… כירסום איכותי ביכולתם… מלכה הוא האיש הנכון… הנכון וברגע הנכון ■ בג… בית"ר ירושלים עדיין חס… בתמונת הליגה והגביע ■… בטוח בהרכב, לצידם של… מלמיליאן ואלי אוחנה, כ… „מסופסל" ■ האוהדים נש… אותו על הכתפיים – „כס… מלכות" מצויין ■ בימי ש… נחשב כוכב דועך. קשטו… לו את הבטחון ■ סיפור… שחקן, זריז רגליים ומה… המקווה להגיע בקרוב ג… לנבחרת הלאומית בכדו…

חביב הקהל

יוסי לוי

השימוש במשחק המלים „מלכה – מלך" קרץ למדורי הספורט הרבה לפני שכבש סמי מלכה את שער הנצחון לרשתה של בני־יהודה והעלה בשבוע שעבר את בית"ר ירושלים לרבע גמר גביע המדינה. וגם לפני שמלכה הבקיע בשבת את שני שערי הנצחון בקרבי הבית"רי, עם נתניה – בכלל זה את השער המכריע ממש בדקה האחרונה (2–1). כס המלוכה של „אחד המשחקים שבהם היה „המושיע", היו מתמיד כתפי האוהדים הירושלמים.

בשנים האחרונות התרגל סמי מלכה לשמוע את שמו מוזכר בגיניע… כאשר הוחלף, בן 16 וחצי היה כבר כוכב וראו… בשמי בית"ר, וזמן לנבחרת הלאומית בכדורגל… המאמן האוסטרלי ג'ק מנסל ונחשב מיהר… היום בגיל 23 וחצי, הצליח להחזיר… שהוא לו

לפני שבע שנים שחקן הרכב בטוח בבית"ר ירושלים – עד כמה שחקן שלא קוראים לו אורי מלמיליאן או אלי אוחנה יכול להיות בטוח בהרכב בית"ר.

„לישון – מוקדם כמו תינוק"

סדר יום: קם ב־10, אחר־כך סידורים במרכז העיר, אימון, והביתה.
בילוי: עם החברים והמשפחה.
הולך לישון: מוקדם כמו תינוק.
תחביבים: טניס וטלוויזיה.
מוסיקה: שקטה, שלמה ארצי.
ספר: מתח.
סרט: מתח.
שחקן: פול ניומן.

כשאימן דוד שווייצר את בית… סמי מלכה לכוכב דועך, המאמן… שהחזיר את מלכה לכושר משחק… שכמו מלכה וזמן לנבחרת (ע… בגיל צעיר (17). לאחר מכן, ק… לשחקן אפור. עכשיו כשהוא… לקוות שבקרוב ישמע צעקה ב…

„שחקן נדנדה"

מלכה לא היה מעולם … נדנדה" הוא תואר שמתאים… באמצע הדרך מן הספסל למ… שהנקודה המוכרת לו ביותר… המיפגש שבין קו האורך… המקום שבו מתחלפים השח… דומה שקו הרוחב הוא… שלו. הטענה המרכזית של…

…שחק לרוחב במקום לעומק. הטענה השנייה נגדו …תה שהוא מגוים באחזקת הכדור. או כדברי המאמן …וייצר: „עושה לכדור מסז' לפני שהוא מוסר".

… זו גם הסיבה שבמהלך השנתיים שבהם אימן דוד …ווייצר בבית"ר ירושלים חזרה על עצמה הסצינה …כאשר זה קרה תמיד בעקבות הדקה ה־55. שווייצר …ה מביט ימינה ושמאלה, שולה את אחד השחקנים …מסופסלים שלו ומורה למנהל הקבוצה, אברהם לוי, …הניף את השלט עם הסיפרה 14. עוד לפני שלוי …ף את השלט הזה, ידע הקהל שצעק „סמי, סמי" …את הקורבן. סמי מלכה היה צועד להצטלבות …שוים, מקבל בראש מורכן את הטרנינג שנזרק …עברו – ומתיישב על הספסל, מבלי להסתיר את …ת רוחו. פעם לו עמדה לו סבלנותו ואז קם והלך …יתה. „השרופים" ניתלו על הגדר ואיימו לעשות …מאמן מה שעשה למלכה („שווייצר הביתה!", …יהיה או הקריאה מהיציע). „דוביד" התאדם מכעס …אמר: „מלכה הוא שחקן בינוני ובטח שלא כוכב. …ין מזה, אף אחד לא יקבע לי את ההרכב". עוד …מירה שדוד שווייצר אמור להצטער עליה, כמו …ענין אלי דריקס שאותו כינה: „שק תפוחי אדמה". …דומה שמלכה היה תמיד יותר שחקן של קהל …תקשורת מאשר של מאמנים („עד היום קוראים לי …יב הקהל"). הקהל אהב את זריזות רגליו …תקשורת את זריזות לשונו.

…ב־1980, בדרך לחדר ההלבשה בסיום אחד …משחקי אותה עונה, הוכשל על ידי לשונו. באותה …הליגה כבש סמי מלכה 12 שערים והחזיר את …בית"ר ירושלים ליגה הלאומית. אז אמר למיקרופון: …הוכחנו שאפשר לשחק גם בלי אורי". הדברים …הגיעו לאוזניו של אורי מלמיליאן, שהיה אז פצוע. …מלך לא שוכח ובדרך כלל גם לא סולח. עונה …אחר מכן, הוגלה סמי מלכה לבאר־שבע.

…היום, כששניהם מפוייסים, הם טוענים שלא זאת …הסיבה למה שאירע. „פשוט ראיתי שאין לי מקום …אז עזבתי את הבית". בבאר־שבע דאגו שלא יגור …ברחוב. הוא שוכן במלון ארבעה כוכבים וזכה לאהדה

רבה. „היה לי טוב שם. כולם אהבו אותי והציעו לי להישאר. אבל בבית, בירושלים זה הכי טוב".

„עונש הרדיוס" לימד אותו להיות זהיר בלשונו, לשקול כל מלה שמונה פעמים. „אתם, העתונאים, מחפשים פיצוצים – אז צריך להיזהר. אני לא מחפש כותרות שיגרמו אחר־כך למתיחות בקבוצה". התאקל עם אורי צף ועולה בכל ראיון מחדש. כשחזר לבית"ר ירושלים, טענו שהוא סובל מתסביך מלמיליאן וכל כדור – אם צריך או לא – הוא מוסר לאורי. היום, נרמה, שהשתחרר מתיסמונת מלמיליאן.

לפני כמה שבועות אף התייחס אליו מלמיליאן באופן פטרוני־אבהי. „סמי השתפר, בזכות ההסברים וההערות שלי"...

מלחמה הוגנת

אחר ממאמני העבר של בית"ר, אמר פעם למקורביו, שסמי מלכה פשוט הקדים להיוולד. מי שודאי לא יסכים לקביעה זו, הוא אביו, אילן – מגן שמאלי בבית"ר של שנות ה־60 והאוהד הכי שרוף של סמי. הוא שהביא את הילד, בגיל 13, למגרש האימונים של בית"ר. בקבוצת הנוער, למרות

שסיהן כרשר, היה מלך השערים והותיר בצל את אלי אוחנה. בראיון הראשון שלו לעתונות, אמר אלי אוחנה: „אני מקווה שאם כמי ואני נאבק על אותו מקום בהרכב, המלחמה תהיה הוגנת – ומה שיקבע לא יהיה השם". זה היה ב־1982. מאז נבעטו הרבה כדורים בבית־וגן.

אלי אוחנה כמו סמי מלכה גדל באותה שכונה (קרית יובל), אולם בבית"ר, לבר מיוצאים מן הכלל, לא נקשרו יחסי חברות בין השחקנים מחוץ למגרש. מלכה ואוחנה אינם יוצאים מן הכלל.

במקביל לכדורגל, סיים מלכה י"ב כיתות בבית הספר המקצועי „ליידי דייויס", במגמת אלקטרוניקה („אם לא הייתי כדורגלן, הייתי ממשיך ללמוד"). בצבא שירת בחיל הקשר. בקישור של בית"ר היה צפוף כבר אז. בנוסף לאורי מלמיליאן ודני נוימן, הוזכרו בכל קיץ מועמדים לחיזוק הקבוצה. ביניהם היו מוריס זאנו ומשה גריאני. סמי מלכה איים בכל פעם לעזוב. שחקנים אפורים כמו יוסי מזרחי ואריה צפניה, דחקו אותו לא פעם לספסל. „ידעתי שאם מביאים לקבוצה קשר נוסף, זה לא יהיה במקום אורי, אלא במקומי. גם אם בסוף העונה הזאת יביאו קשר, אני אבקש לעזוב. אבל אני לא מאמין שבית"ר תחפש קשר", אומר מלכה. ■

„הראש שלי לו בירושות"

סמי מלכה בטוח עתה בעצמו – הרבה יותר מבעבר. יכולתו נמצאת ביחס ישיר לבטחונו העצמי. רגיש מאד לביקורות ופגיע. „מה זה פגיע? – כל אחד פגיע, לא?"

מאז ומעולם היה עבורו הכדורגל יותר ממשחק. אוהב להתאמן ולשחק. אוהב את הכדור. שונא את הספסל.

שאלה: אומרים שאתה היורש של אורי מלמיליאן?
תשובה: הראש שלי לא בירושות. מי יודע מה יהיה בעוד שנתיים שלוש.
שאלה: אתה המחליף של דני נוימן?
תשובה: אני לא מחליף של אף אחד. אני סמי מלכה.
שאלה: מתי תגיע לנבחרת?
תשובה: מקווה שבקרוב. למרות שיש היום קשרים ברמה גבוהה. (אורי, סיני, בריאלובסקי). אני חושב שיש לי מקום בסגל, אבל זה לא בוער לי.
שאלה: מרוצה בבית"ר?
תשובה: בסך הכל כן, למרות שהחוזה שלי לא הכי טוב. אני מסתפק בו, למרות שאני שווה יותר.
שאלה: אולי בגלל שמאמנים לא העריכו אותך מספיק?
תשובה: אליהו עופר אהב אותי מאד וגם שווייצר.
שאלה: אהב עד ל…
תשובה: נכון, אומנם… שיחקתי אצלו כמעט כל העונה. תמיד שאפתי להיות בהרכב הראשון כי אני לא בנוי להכנס במחלה… נותן לי גיבוי ומאמין בי יותר מרוביה. אני כבר לא פגול לספסל… אני חושב שהוכחתי את עצמי. אני משחק היום יותר לעומק, בועט יותר… עשרה שערים.
שאלה: …שלך …ההנהלה ואם יתר השחקנים?
שאלה: …מתיקולים?
תשובה: לא … אני פשוט לא בנוי לזה. זו באמת נקודה שאני צריך לשפר.
שאלה: כל … לבאר ולא שותים ממנה..
תשובה: הש… מהבאר. אבל לא מים – שמפניה!

אלי דריקס

נולד: 14 באוקטובר 1964 ◻ גובה: 1.88 מטר. משקל: 82 ק"ג. ◻ משחקים בליגה: 110 (מהן 26 במדי יבנה) ◻ הופעות בנבחרת: 1 ◻ שערים בליגה: 32 (9 במדי יבנה) ◻ במכבי ת"א מאז עונת 1981/2, למעט עונת השאלה ליבנה (1984/5)

צילום: עדי אבישי

פרחי ה[illegible]רסל מ[illegible]ערים על אירופה

נבחרת הקאדטים עורכת עתה „שיפשוף אחרון" לקראת הקדם־אירופי שיחל בערב פסח ■ היריבות: מאלטה, פינלנד ויוון הן נעלם גדול ■ הבעייה של ישראל: אין לנבחרת הנוכחית שחקן ציר גבוה, אמיתי – לכן ערכו שם „הסבה מקצועית" לכמה שחקני־פנים ■ אומרים שתמצאו ביניהם את „כשרונות העתיד" של הכדורסל הישראלי ואת „היורשים" לכוכבי ההווה

ברוריה ביגמן

מארס הוא חודש השיפשוף האחרון והליטוש הסופי של כדורסלני נבחרת הקאדטים, אותה מאמנים יוסי הררי ומשה גרשון. המשימה הבין־לאומית שלפניהם: קדם אליפות אירופה, שתפתח בערב פסח, 13 באפריל במאלטה. ישראל תתמודד עם מאלטה ב־14 באפריל, פינלנד (15) ויוון ב־16 בו. שתי הראשונות יעלו לאליפות אירופה, שתהיה בתחילת אוגוסט, בהונגריה.

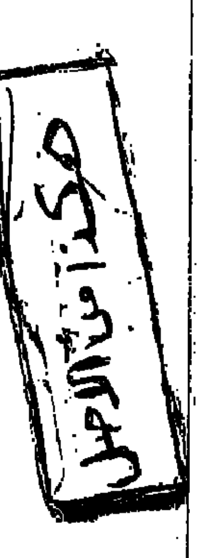
„נבחרת הקאדטים הנוכחית היא הנמוכה ביותר שהיתה אי פעם לישראל", אומר המאמן הררי. „בעבר היה לנו לפחות שחקן ציר אחד, שסביבו נבנה משחק ההתקפה. בנבחרת הזאת לא עומד לרשותי שחקן ציר טבעי מהסוג הזה. הגבוהים שלי, משחקים כשחקני חוץ בקבוצות שלהם. אנחנו מנסים להתגבר על הבעיה בהנהגת שמירות לחץ. בעקרון, ההתקפה שלנו היא ההגנה ועליה נבנה. אני מקווה שנוכל לקלוע סלים קלים מחטיפות כדורים", מסביר המאמן ומוסיף: „לרשותי שחקני חוץ, טובים יחסית, אך אני מודע לכך ששחקים מוכרעים מתחת לסלים. אין לי מידע על היריבות שלנו. מאלטה מהווה נעלם גדול ו[illegible] הפינים והיוונים ידועים בהתקדמותם. אינני רוצה לחשוב בכלל על האפשרות שלא נעפיל לאליפות אירופה".

מחליפו של מיקי

הצלף של [illegible] הכדורסל הוא אמיר כץ (1.92 מ') ממכבי ת"א. [illegible] מומחים רואים בו את מחליפו בעתיד של מיקי ברקוביץ'. אמיר, גופיה 9, מנסה לחקות את תנועותיהם של ברקוביץ' ומייקל ג'ורדן. הגיע למכבי [illegible] שנים מאליצור ראשון־לציון. בליגת [illegible] 30 נקודות למשחק (6־7 סלי 3 נקודות) [illegible] בליגה הארצית, במכבי דרום, קולע בממוצע 19 נקודות. „אני עובד הרבה על היד ועל שליטה בכדור. אני מביא טייפ לאימונים שלי, עומד וקולע לסל ברציפות במשך שעות וכדי שלא להשתעמם, שומע מוסיקה. אני משתתף גם באימוני הבוקר של הקבוצה הבוגרת. אינני מכיר את הצעירים, בני גילנו, באירופה. יש לנו נבחרת לוחמת מאד, שתנסה לחפות בכך על נחיתות הגובה שלה", מבטיח כץ.

היחיד שיש לו נסיון בטורניר מסוג זה הוא הקפטן תומר חנוך (1.81 מ'), רכז הפועל חולון – נער הפלא של הכדורסל הישראלי שהיה הצעיר בנבחרת שהופיעה לפני שנתיים באליפות אירופה לקאדטים, שבה דורגה ישראל במקום השביעי. „אני

סגל נבחרת הקאדטים לקדם אליפות אירופה. עומדים מימין: המאמן יוסי הררי, עוזרו משה גרשון, גלעד [illegible] [illegible]לי מרקוס, שני כהן, אופיר קוחלי, אורן קרימצ'נסקי, הפיזיותראפיסט גבי קלמי, מנהל שלמה חולי. כורעים, מימין: אמיר כץ, תומר חנוך, אבי לוי, אלון מרלי, קורן אמישה, איל לייב וגיא גודס. (צילום: [illegible])

נהנה מכל רגע בנבחרת הזאת. סוף סוף מרגיש שאני, בעמדת הפליי־מייקר, בא לידי ביטוי במגרש. יש סמכויות במשחק שלי. אני מקבל דקות משחק רבות ולכן מסוגל לתת הרבה. אני מודע לכך שמצפים ממני לגדולות, אבל בוטח בעצמי ומקווה שלא לאכזב. כשחקן בקבוצה לאומית, אני חש עד כמה המשחק עם נערים בני גילי הוא עדין, לעומת המשחק עם השחורים", מסביר חנוך.

אימון עם טייפ

את שלישיית הצלפים משלים גיא גודס (1.90 מ') מהפועל חיפה, בנו של יצחק גודס כדורסלן־עבר במכבי קרית־מוצקין. ממוצע הנקודות של גיא, בליגה לנוער, 30 נקודות. בקבוצת הבוגרים של המועדון החיפני קיבל בתחילת העונה אשראי רב. קלע 15 נקודות בנצחון על הפועל ת"א (בבית, בליגה הרגילה) ו־24 נקודות מול הפועל ר"ג. לקראת סיום העונה, תחת שרביטו של יריב ורשיצקי, מיעט לקבל דקות משחק. „בנבחרת הקאדטים יש לי אפשרות לתת ביטוי למה שאני יודע ולמה שאני מסוגל לבצע. במסגרת זו אני מתקדם מאד. בקבוצת הבוגרים אני עדיין מוגבל בביצועים", אומר גיא. מדי יום הוא זורק לסל 200 פעם לפחות, כדי להגיע לדיוק מירבי בקליעה.

גבוהים בנבחרת? – אין. שני כהן (16 ושלושה חודשים), בנו של יורם כהן כדורסלן בית־אלפא לשעבר, מדגדג את גבול שני המטרים (1.98 מ'), משחק בליגה הארצית (בית־אלפא) כשחקן חוץ. קלע בממוצע 18 נקודות וקטף 12 כדורים חוזרים. בנבחרת הנוער הוא שחקן ציר. לומד תנועות חדשות, אך לא נבהל מכך. „אין לנו גובה, אבל אני סומך על המוטיוואציה של החבר'ה", אומר שני, העובר במידגה של הקיבוץ וזוכה להקלות עקב היותו כדורסלן מצטיין.

המעמד מחייב

אופיר קוחלי מהפועל גן־שמואל מתנשא ל־1.93 מ', קולע בליגה הארצית בממוצע 20 נקודות, אך עושה זאת ממרחק. אצל המאמן יוסי הררי, מחוסר בריירה, נדרש לשחק בפנים. „אין מה לעשות. אלה התנאים. אני לומד דברים חדשים בתפקיד החדש. אינני יודע מה אנו שווים באירופה, אבל אני מקווה שעם רוח הלחימה ורוח־הצוות שלנו, נצליח להגיע לאליפות אירופה", אומר אופיר. חברו לקבוצה, אורן קרימצ'נסקי, גבוה ממנו בשלושה סנטימטרים. מאזנו בליגה 16 נקודות למשחק ו־20 ריבאונדים. „באירופה אני נחשב ננס. אני מוכרח להודות שבנבחרת יש עלי יותר לחץ מאשר בקבוצה, מפני שכאן מצפים ממני להרבה יותר. נבחרת הקאדטים היא מעמד מחייב", קובע אורן.

הענק של הנבחרת, הוא אילן לוי ממכבי ירושלים. הקייץ יצא ללמוד בלוס־אנג'לס ועל יכולתו והתקדמותו לומדים המאמנים ממכתבים רבים ששולח אליהם ומעדכן אותם במצבו. אילן, הנחשב לכשרון גדול, עזב את הארץ כשגובהו 1.97 מ'. היום, על־פי המידע ששיגר מארה"ב, הוא כבר שני מטרים, חזק יותר ממה שהיה קודם לכן ומלוטש יותר. הררי ועוזרו יוכלו למדוד את התקדמותו סמוך לטורניר הקדם אירופי.

הבנימין שבנבחרת הוא קורן אמישה. בן 15 וחצי בלבד, 1.90 מ', אחיהם הצעיר של מוטי שחקן הפועל חיפה בעבר וכיום במכבי כרמיאל מהארצית וליאור המשחק בהפועל חיפה ובנבחרת הנוער. קורן (1.90 מ') בעל „יד זהב", ילד טיפוחיו של תומר חנוך. קורן קולע העונה בליגה לנוער 40 נקודות בממוצע במשחקי קבוצתו הפועל חיפה. ברדבי בליגה הנערים קלע 52 נקודות. כדאי לטפחו, כמו גם את חבריו האחרים, פרחי הכדורסל. ■

"ננו" במדי ה"לייקרס"

אמנם לא בנ.ב.א., אבל בארה"ב ובליגת המיכללות השניה, מצליח עתה רונן (ננו) גינזבורג באורח בולט ■ דורג שביעי בין קלעי הליגה הזאת ■ חברו לנבחרת הנוער הישראלית הוא יואב קדמן שגם הוא בין המצטיינים כאן, בנבחרת מיכללה אחרת ■ בדרבי בין השניים ניצח קדמן, למרות שננו קלע יותר.

יואב קדמן (מימין) ורונן ("ננו") גינזבורג בחברת אקול בול, בן־דודו של מנוטה הסודאני מה"בולטס"

יוסי רוזנברג

נערות תל־אביביות מבכות את חסרונם, מזילות דמעה על הכרים בלילה על שני שוברי הלבבות הללו שאינם כאן ועכשיו.

גם אלו שניסו להתנבא מי יהיו בעתיד חוד החנית מבין "הצברים החמודים והעוקצנים" בכדורסל שלנו – החטיאו את המטרה, לפחות לגבי השניים הללו. את ההצלחות המרשימות שלהם, בין הסלים, הם קוצרים כיום בעיר אירי, במדינת פנסילבניה שבארה"ב – בה הם מככבים בליגה השניה של המיכללות – כל אחד בקבוצה נפרדת, אך באותה עיר. בעבר הם היו בחמישיית נבחרת הנוער המצטיינת של ישראל: בעל "יד הזהב" רונן ("ננו") גינזבורג, לשעבר כדורסלן בית"ר תל־אביב וכיום במיכללת "מרסיתרסט" וחברו יואב קדמן, בעבר קפטן נבחרת הנוער ושחקן האלופה, מכבי תל־אביב, כיום בסגל מיכללת "גנון".

"פקודת שיגרה"

הערצת שחקנים ילידי ארה"ב על פני תוצרת הארץ, היתה הגורם המכריע בהחלטתם לצאת לשם, כדי ללמוד ולשחק בארה"ב. לפני ההמראה לא שכחו השניים למלא אחר פקודת השיגרה ללומדים בארצו של הדוד סם: כניסה להסגר של שנתיים ולאחר מכן קבלת שיחרור אוטומאטי לכל קבוצה. יואב קדמן נימצא על סף השנה השניה שלו ו"ננו" מסיים עכשיו את השנה הראשונה.

ללא קושי קיבלו מילגות לימודים, בזכות תרומתם לאוניברסיטה כשחקני כדורסל. הם אמנם שוהים במקום הנחשב "חור" באמריקה – אבל עם הזמן התרגלו למצב והסתדרו לא־רע. אירי נחשבת לעיר השלישית בגודלה בפנסילבניה, אחרי פילדלפיה ופיטסבורג. מזג האוויר באזור זה גרוע. רוב הזמן יורד גשם והטמפרטורה נע בקביעות סביב מינוס 15. אירי איננה נחשבת ל־N.Y בכל מה שכרוך בבילויים ולכן מתרכזים השניים רוב הזמן בכדורסל ובלימודים. לעזרת "ננו" באה חברתו מישראל, מיכל, הנמצאת שם, לידו.

בכדורסל היתה עונתו הראשונה במיכללה, מוצלחת למדי. הוא השיג ממוצע של 14.8 נקודות למשחק – שיעור הנחשב גבוה למדי, אם ניקח בחשבון את משחק ההגנות הנחשב לחזק מאד גם בליגה זו של המיכללות.

שביעי בקלעים

במהלך השנה פורסמו נתונים רשמיים מליגת המיכללות (NCAA) וכהם רשימת הקלעים המצטיינים בליגה השניה. "ננו" דורג שביעי – מוקם מכובד, לכל הדעות – בין קלעי שלוש הנקודות, עם ממוצע של שלושה סלים כאלו למשחק. בארה"ב תחום שלוש הנקודות הוא מ־7.25 מ' מהסל, לעומת 6.25 בישראל. פירוש הדבר ש"ננו" נדרש למאמץ גדול יותר.

ההצטיינות בקליעות, תרמה רבות לפירסומו והביאה לו תהילה בסביבתו הקרובה. בארה"ב יש לכך חשיבות. בתוך תקופה קצרה הספיק להופיע במישדרי הטלוויזיה המקומיים ובראיונות לעיתונים. במיוחד לאחר שדורג שביעי, בדירוג הקלעים הארצי.

המיכללה של "ננו" נחשבת לפחות פופולארית באירי, לעומת זו של יואב קדמן. "אני כאילו משחק בהפועל תל־אביב ויואב, כרגיל אצל 'ווינר' במכבי", מתבדח "ננו". עובדה זאת אינה מפריעה לו. הוא רגיל עוד מישראל לשחק בקבוצה "קטנה" (בית"ר).

הלוואי ב"לאומית"

למשחקי הבית של קדמן מגיעים בקביעות כ־4000 צופים ולמשחקיו של גינזבורג קרוב ל־2000. אם ניקח בחשבון שזו רק הליגה השניה של המיכללות – אז הלוואי עלינו קהל כזה בכל משחק "לאומית" בישראל...

לפני כל משחק מחולקות לקהל תוכניות רשמיות של הקולג' וכהן רשימת הישגים הכללית ופירוט ההשגים אישי של כל שחקן. כיאה למעמדו ככוכב המיכללה, התכבד "ננו" להופיע על שער התוכניה האחרונה. בתצלום הוא נראה קולע לסל, בסגנונו האופייני.

על גופיית־המשחק של המיכללה שלו מופיע השם "לייקרס" – שם מחייב, לא כן?! – אך "ננו" דואג לציין מיד כי זה רק כינויה של נבחרת המיכללה ו"אין לכך כל קשר עם ה'לייקרס' המפורסמים יותר מלוס־אנג'לס".

ממוצע הקליעות של יואב קדמן בעונתו השניה בקבוצה, עומד על 10 נקודות למשחק. הוא משחק רכז והשנה זוכה לזמן־משחק יותר מאשר בעונה הקודמת. ב"דרבי" העירוני בין שתי המיכללות ניצחה קבוצתו של קדמן בהפרש של 13 נקודות. השניים שמרו זה על זה, לא הצליחו להשתחרר מהשמירה הצמודה הזאת. ננו השיג בסיום 8 נקודות וקדמן הסתפק ב־2, אבל קבוצתו זכתה בניצחון.

בשנה הבאה תיזכה קבוצתו של קדמן בחיזוק משמעותי מאד. לפני כחודשיים הגיע אליה [illegible] סודאני, העונה לשם אקול בול. גובהו 2.25 מטר. ממש מגדל. בינתיים הוא רק מתאמן, אבל מסביבו עניין עצום, בעיקר בגלל ה"גנים המשפחתיים". המגדל השחור הוא בן־דודו של מנוטה בול המפורסם. גם "ננו" ויואב דואגים לציין שבשלב זה אין לבול מושג בכדורסל – אבל עם גובה מרשים כזה, מי יודע מה יילד יום.

בכל מיקרה בעוד כמה שבועות יגיעו השניים לביקור בישראל. קדמן, הנמצא במעמד של שחקן חופשי, ינסה למצוא לעצמו קבוצה מבין אלו שהספיקו כבר לפנות אליו ולאתרו בארה"ב. "ננו" גינזבורג יתפנה להשתזף, לפני שיחזור ללימודיו ולכדורסל שלו באירי, פנסילבניה... ■

5 מנבחרת הנוער

מנבחרת הנוער של ישראל שהופיעה באליפות אירופה, בבולגריה, ב־1982 (חורגה 9), שוהים כיום בארה"ב חמישה כדורסלנים - ארבעה מהם היו בחמישיה הראשונה של אותה נבחרת, אותה הדריך רני כהנא. החמישה הם: מוטי דניאל (בעבר הפועל חולון), כיום במיכללת ג'ורג' וואשינגטון, היחיד מהישראלים המופיע בליגה הראשונה של המיכללות; רונן גינזבורג ויואב קדמן; [illegible] רכלים (לשעבר מכבי ר"ג), לומד במיכללת "לונג איילנד", בניו־יורק; וליאור שמן (לשעבר הפועל חולון) ב"ניו־יורק [illegible]" שבלונג איילנד.

כן משחק יחד עם דניאל, מנחם [illegible] (בעבר מכבי ר"ג), אשתקד הופיע גם [illegible] שימחוני, בנו של מי שהיה נספח [illegible] בוואשינגטון אורי שימחוני, ששיחק [illegible] בהפועל גבת.

הגמר אינו העיקר; העיקר - זה הגביע!

רבים וטובים אמרו כבר שרוח הספורט חשובה, שחשובה ההשתתפות מן הנצחון ועוד כהנה וכהנה. נכון. אבל זה היה בימים שהברון פייר דה־קוברטין בכבודו ובעצמו רצה ליישם את שאיפתו לחידוש המשחקים האולימפיים העתיקים. היום אין דברים מן הסוג הזה. המעטים, שעדיין דוגלים בסיסמאות הללו, כאילו מתעלמים מגורם ההישגיות, שמן הספורט הועתק לכל שטחי החיים.

פעם, כשהיינו קטנים, חיינו בעידן "ההפסדים בכבוד". 5־1 מול יוגוסלאוויה בכדורגל בשנות החמישים, היה גורם לנו לצאת אל הרחובות. תוצאת תיקו נחשבה אז לנצחון, ואם נתמזל המזל וגם ניצחנו – כמו אותו משחק גדול ביוגוסלאוויה, כאשר רפי לוי מבקיע את ה־2־1 שם – הרי שחלפו כבר 27 שנים מאותו יום מאושר, ועודנו חוסים בצילו.

היום, פני הדברים שונים לחלוטין. נבחרת הטניס שלנו הובילה 2־0 מול הרוסים בגמר האירופי לנבחרות דרג ב' ובסיום היתה יד הסובייטים על העליונה 2־3. השגנו אולי טפיחה על השכם, אבל במערכה כולה הפסדנו.

ורק תארו לעצמכם מעמד דומה, לא מכבר, בצ'כיה. 2־0 לישראל אחרי היום הראשון, 2־1 אחרי השני, 2־2 אחרי תחרות היחידים ביום האחרון ו...

בידי עמוס מנסדורף תלוי ועומד הנצחון או ההפסד של ישראל.

משניצח – וסוף סוף העלה אותנו על מפת הטניס בעולם – השתנה הטון ועימו המוסיקה. לא רוצים עוד הפסדי־נחמה. רוצים נצחונות. ועכשיו, כאשר ננוצח במסגרת זו או אחרת – אפילו במפגש עם פייבוריטית כלשהי, וצ'כיה היתה כזו – נכעס על עצמנו ונאמר: "פישלנו".

ולענייננו היום: מכבי ת"א בגמר גביע האלופות של אירופה. דרך חתחתים עברה הקבוצה עד שהגיעה למעמד הזה. רק מי שבאמת היה בעור מנהליה, מאמנה ושחקניה – יודע כמה פעמים היא היתה כבר על הקרשים, כאשר חסרה עוד דחיפה אחת קטנה לנוק־אאוט. והנה, כמו מתאגרף גדול, קמה מכבי ובכח רצון עילאי ממש ביצעה פיניש של 6 נצחונות בשורה כדי לתפוס את אחד משני הכרטיסים ללוזאן.

היום, כולנו חכמים וכולנו נבונים. לפני שריקת הפתיחה למשחקים בבית־הגמר, היו שידעו שמכבי תהיה בגמר; אחרים אמרו שלמכבי אין כל סיכוי. אלה ש"ידעו", הצטרפו אחרי שלושה־ארבעה מחזורים למקהלת ה"אין־סיכוי".

אבל המציאות חזקה מכל השערה, והיום נמצאת מכבי בעמדה שווה לזו של טרסר

משה לירד

מילאנו. לכל אחת מה אחוזי זיכויים לפני שריקת הפתיחה. במשחק יגנגו ותעשה כל קבוצה מאמץ לרמוס את המניות שיבטיחו לה שליטה.

שימו רק לעובדה איך נפלו גיבורות במשחקי הגביע השנה. ז'אלגיריס, עם רקורד מצויין בעונה שעברה, נוצחה רק בסיום בידי ציבונה, שכשלה באליפות יוגוסלאוויה ולא שיחקה השנה במשחקי גביע אלופות!

ריאל מדריד, אותה קבוצת־פאר ספרדית, מוזנכת לה אי שם בחלק התחתון של הטבלה ולמאמנה לא נותר אלא לומר: "אחרי כל כך הרבה שנים טובות - מותר שתהיה שנה אחת לא טובה"...

ומאידך - אורתז. לא קבוצה מיוחדת במינה, אך צוות שידע להפתיע את כל הגדולות. אורתז, שלא נוצחה בבית, לא השכילה למצוא נוסף־חוץ נוסף ולכן נכנעה למכבי בסיכום שני המשחקים.

נותרו רק טרסר ומכבי. מחמאות לשתיהן, אך במיוחד למכבי, על הצורה והדרך שבה הגיעה לגמר.

אולם ערכן של המחמאות הללו – ותהיינה החמות ביותר – ירד לאפסיהן אם וכאשר לא תצליח הקבוצה במשימתה העיקרית: זכייה בגביע.

כי זאת לדעת: הגמר הוא שלב בפני עצמו, אך הוא אינו העיקר. חשובה יותר הזכייה בגביע. כי רק שמו האלוף נזקק בדברי הימים של הגביע. לפינאליסטית רוחשים, לכל היותר, סימפאטיה.

כיוון שלמכבי יש גם מזה (גביע) וגם מזה (סימפאטיה), בחלוקה שווה של שתי זכיות ושני הפסדים בגמר, ומכיוון שכבר הייתי בסרט הזה, עם או בלי "האפי אנד", אני יכול להעיד מנסיוני שאין כמו זכייה.

★ ★ ★

המאפיין את משחק הגמר הוא אכן שמו: "משחק גמר". 40 דקות, לעתים עם הארכה, והגביע הוא שלך. בליגה, כמו זו המתנהלת בבית־הגמר, יש תמיד אפשרות לתקן מעוות זה או אחר. ועובדה שלמכבי זה קרה, אחרי ההפסד הביתי לטרסר, התאונה באורתז והמשחק הראשון עם הלאטבים בבריסל. אבל במשחק האחרון והקובע על התואר – מנצחת זו ששוגה פחות.

השאלה הגדולה: מי תשגה יותר?

הנצחון האחרון של מכבי במילאנו (ואני זוכר שם כמה הפסדים צורבים, ובמיוחד אחד עם סטיב צ'ובין, שבא עם מכבי למילאנו רק כדי "להראות להם" מה רב כוחו אחרי ששיחררוהו משם...) החדיר בנו, במידה בלתי מבוטלת של צדק, את ההרגשה שמכבי יכולה לחזור על ההישג גם בגמר בלוזאן.

הסכנה הטמונה בהערכה אופטימית זו נעוצה בעצם ההערכה. מדוע יכולה מכבי להרשות לעצמה תצוגת־נפל כמו זו נגד טרסר ביד־אליהו, ולאיטלקים אסור לחזור על ההצגה המבישה הזו בביתם? וכי מניין לנו הבטחון שטרסר "מסוגלת" לחזור על משחקה הנירפה?

ומנגד – אין כל סיבה שמכבי, שעשתה זאת פעם במילאנו, לא תחזור ותנצח גם בלוזאן.

בדבר אחד אני משוכנע: כל אחד משחקני מכבי שיתייצב למשחק המכריע עם טרסר, "יאכל את האולם". אינני בטוח כל כך ביכולתם של האיטלקים לעשות את זה. הלחץ על מכבי גדול פי כמה מאשר על האיטלקים. הקהל של מכבי יכול להתמודד היטב עם מחנה האוהדים מאיטליה. כל אלה מעניקים יתרון מסויים למכבי, היודעת בתוך תוכה כי "לעולם לא תצעד לבד". ■

תחזית למחזור 30

הליגות העליונות שלנו נכנסו לשליש האחרון של העונה הנוכחית. בינתיים נראית הליגה הלאומית כ"סגורה" הן מבחינת האלופה, והן מבחינת שתיים משלוש הקבוצות שיירדו. הליגה הארצית מאז, לעומת זאת, מרתקת יותר, ולמעשה מחולקת ל־2 חלקים ברורים: צמרת ותחתית. כל אחת מ־8 הראשונות יכולה לזכות במקום הראשון, וכל אחת מ־8 האחרונות יכולה לרדת.

ההשלכה של המצב לגבי טופס הטוטו ברורה: משחקי הליגה הלאומית קלים (יחסית) לניחוש, משחקי הארצית קשים מאד. את רוב הכפולים והמשולשים נרשום בחצי התחתון של הטופס. לפחות במחזורים הקרובים.

1. מכבי יבנה – בית"ר ת"א: מי שיבקיע את השער הראשון במשחק זה ינצח. שתי הקבוצות נלחמות על מקומן בליגה. ליבנה יתרון ביתיות משמעותי, אבל בית"ר לא זכתה עדיין בניצחון עם דני נוימן כמאמן, וזה אולי יקרה בשבת. 1, 2.

2. בית"ר ירושלים – הפועל לוד: למרות שלוד נתנה הצגה ביום שישי לפני שבוע, מול מכבי חיפה, ובית"ר ירושלים גימגמה מאוד מול בית"ר נתניה, הרי בבלומפילד, שמתאים למשחק הטכני של בית"ר, הם ינצחו את לוד ואפילו בקלות. 1 סולו.

3. מכבי חיפה – מכבי יפו: מכבי חיפה משחקת פתוח: שבוע אחד נותנים שמינייה, שבוע שני מקבלים רביעייה. גם יפו תשחק פתוח: תיקו כבר לא יעזור לה. המשחק יהיה פתוח, אבל בטוטו הענין סגור.. 1–0 לחיפה בסיבוב הראשון, 1–1 בשנה שעברה, ו־1 בטוטו בשבת.

4. בני־יהודה – הפועל באר־שבע: באר־שבע לא ניצחה השנה בחוץ, בני־יהודה לא נוצחה. בכדורגל ובטוטו הכל יכול לקרות, ולכן נוסיף 2 ל־1 במשחק זה. תיקו גם בסיבוב הראשון, 1–0 לבני־יהודה בשנה שעברה.

5. מכבי פתח־תקוה – הפועל כפר־סבא: המשחק הקשה ביותר לניחוש ממשחקי הליגה הלאומית. כפ"ס משחקת טוב, אבל יש לה הרבה פצועים. פ"ת, עם פרסלני בכושר טוב, לא מוותרת וכבר לא הפסידה זמן רב. משולש ראשון בטופס.

6. הפועל פתח־תקוה – הפועל תל־אביב: קרב תחתית מעניין... לפ"ת עדיפות במגרשה, עם שובם של חלק מהמורחקים, והפועל ת"א הרחיקה את מאמנה השבוע... בשני המפגשים האחרונות ניצחה ת"א 2–1.

7. מכבי נתניה – מכבי ת"א: מפגש בין שתי הקבוצות המצליחות של התקופה האחרונה. נתניה מובילה בביטחה את טבלת הסיבוב השני, ת"א זכתה ב־3 ניצחונות בשבוע אחד. תיקו. (2–0 לת"א אשתקד).

8. בית"ר נהריה – הפועל חדרה: בין קבוצות התחתית של הליגה הארצית, נהריה נלחמת, ועדיין לא הרימה ידיים. בסיבוב הראשון ניצחה חדרה בקושי (1–0). גם משחק זה נראה כמו תיקו.

9. הפועל רמת־גן – צפרירים חולון: לצפרירים ההגנה הטובה בליגה (ספגה רק 10) ולר"ג ההתקפה כמעט הגרועה בליגה (הבקיעה רק 13 שערים). למרות שהמשחק יתקיים בר"ג, יסתפקו הביתיים בנקודה. חולון [illegible] ליותר. X, 2.

10. הפועל בית־שאן – [illegible]: שעריים: משולש. התוצאה מן [illegible] הראשון (3–0 לשעריים) לא [illegible] שעריים מתאוששת, ובית־שאן [illegible] שה היא קבוצה שיכולה לנצח כל [illegible] צה.

11. הפועל דימונה – הפועל [illegible]: לקבוצה הביתית הסוגרת את [illegible] הליגה הארצית, יהיה משחק זה [illegible] נת ההזדמנות האחרונה לנסות ו[illegible] מן הבוץ. נשארת רק השאלה, [illegible] האם עכו תשתף פעולה... משולש.

12. הפועל מרמורק – הפועל [illegible]: עוד מפגש בין צמרת לתח[illegible] חיפה מובילה את הליגה; [illegible] נמצאת בין הסוגרות. שתי הקבוצות מסוגלות לשחק כדורגל טוב, [illegible] הביתיות של מרמורק יש לחיפה [illegible] פתנות ונסיון. משולש.

13. בית"ר רמלה – הפועל [illegible]: לים: המשולש האחרון בטופס. את [illegible] פת ההישגים של הירושלמים אנו [illegible] רים, אבל הפסד ביתי שני [illegible] לרמלה, במגרשה – מאוד לא [illegible] לא סביר אבל אפשרי...

14. הכח ר"ג – מכבי [illegible]: עמידר מומחית למשחקי דרבי, [illegible] השנה בכולם. גם את הכח נצ[illegible] הראשון (2–0) וגם בשנה שעב[illegible] (1–0). נראה לנו לא סביר שינצחו [illegible] משחקי הדרבי, ולכן נסמן X.

הליגה הלאומית
(לאחר המחזור ה־21)

	קבוצה	שערים	נק'
1.	בית"ר ירושלים	22-44	46
2.	בני־יהודה	16-29	39
3.	מכבי תל־אביב	16-32	34
4.	הפועל כפר־סבא	21-28	34
5.	מכבי נתניה	22-23	33
6.	הפועל לוד	13-23	31
7.	שמשון ת"א	12-20	31
8.	מכבי חיפה	18-24	29
9.	מכבי פתח־תקוה	15-20	29
10.	הפועל פתח־תקוה	19-24	28
11.	הפועל תל־אביב	16-17	26
12.	הפועל באר־שבע	13-10	25
13.	בית"ר ת"א	29-20	20
14.	מכבי יבנה	26-14	17
15.	מכבי יפו	32-13	13
16.	בית"ר נתניה	62-11	7

הליגה הארצית
(לאחר המחזור ה־21)

	קבוצה	שערים	נק'
1.	הפועל חיפה	14-28	37
2.	הפועל ירושלים	20-27	37
3.	צפרירים חולון	10-23	35
4.	הפועל חדרה	22-29	34
5.	הפועל יהוד	20-24	33
6.	מכבי עמידר	19-19	32
7.	מכבי שעריים	13-21	31
8.	הפועל עכו	20-24	30
9.	הפועל טבריה	25-28	28
10.	הפועל בית־שאן	22-20	27
11.	הפועל רמת־גן	16-13	24
12.	הפועל מרמורק	29-23	21
13.	הכח רמת־גן	21-12	21
14.	בית"ר רמלה	30-16	20
15.	בית"ר נהריה	24-15	19
16.	הפועל דימונה	31-14	13

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	1, X	1	1, X, 2
2	1	X	1, 2	1
3	X, 2	2	1	1
4	1	1	1, 2	1
5	2	X, 2	X	1, X, 2
6	1, X	X	1	1, X
7	1	X, 2	1, X	1, X, 2
8	2	1, X	2	X
9	1, X	2	1, X	1, X
10	X	X	X, 2	1
11	1	1, X	X	2
12	2	X	1, 2	1, 2
13	X, 2	X, 2	1, X	1, 2
14	1	1	1, X	X
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	בסיס	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
5	1, X, 2	2	X	1	2	X	1	2	X	1
6	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2
10	1, X, 2	X	1	2	1	2	X	2	X	1
11	1, X, 2	1	2	X	X	1	2	2	X	1
12	1, X, 2	2	2	2	X	X	X	1	1	1
13	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2
14	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
432 טורים בשיטה המצומצמת

אלכס דורון

מארק אגוייר, „מכונת הקליעה" של דאלאס, חי על מצבי־רוח ■ אמו נפטרה אשתקד מסרטן בגיל 41. שמה חקוק על קרסול נעליו „כדי לשמש לי עידוד מוראלי ברגעי משבר" ■ טיפוס מיוחד

הבן של אמא

„לעתים היה נרמה לי שהוא קם ממיטתו 'על צד שמאל' ולפעמים – פשוט 'נפל על הראש'", כך נוהג היה לומר עליו ריי מאייר, מאמנו באוניברסיטת דהפול וזו היתה בהחלט הגדרה קולעת. אבל מאז חל מהפך דראמטי בהתנהגותו, אף כי מעת לעת עודנו סוער מאד באורח קיצוני – ומי שנהנה כיום מ„שגעונותיו" בין הסלים היא קבוצתו, „דאלאס מאווריקס".

מארק אגוייר. לפני זמן קצר קלע את נקודת ה־10 אלפים שלו בנ.ב.א., במשחק של רחיפות נמרצות, שבו נוצחה דאלאס בידי ה„בולטס" מוואשינגטון 113–118. שומרו, צ'ארלס ג'ונס במבצע נועז הסתער על הסל בזריזות ששמה ללעג לשניות אחדות את יריבו. אגוייר, „סמול פוראווארד" טיפוסי, נאבק חזק מתחת לסל כדי לקטוף את הכדור החוזר, דהר לאורך המגרש ו„הניח את הכדור" בתנועה אופיינית בתוך הסל, מעל ראשו של ג'ונס הזועם... השופט הפסיק במצב הזה את שטף המשחק. יותר מ־17 אלף הצופים באולם „רה־אוניון" בדאלאס קמו על רגליהם והריעו ממושכות לאגוייר הנרגש. כדור המשחק נמסר לידי מאמן דאלס דיק מוטה, למשמרת. מעתה הוא מוצג מוזיאוני. רק נסתיים הטקס, החלו אגוייר וג'ונס בדו־קרב הפרטי שלהם של רחיפות הדדיות. ההפסד באותו משחק הוציא את הרוח ממפרשיו של מארק וביטל את שמחתו.

מאז החל מארק אגוייר למקד אליו את תשומת הלב במבצעיו, ביכולתו הוירטואוזית, בשליטתו בכדור ובעיקר בקליעותיו, לפני כשתע שנים – מצאו המומחים שני היבטים־אופייניים למשחקו: התנועה התמקמקה והמיוחדת שלו ומצבי הרוח המשתנים שבהם היה שרוי.

ילד בן 27

טקטיקת המשחק של דאלאס בנויה על כך שמארק אגוייר (1.98 מטר) ינוע כהלכה, יקבל את הכדור בתיזמון נכון. הסל שלו, יבוא אחר כך מנמילא. לעומת זאת לא ניתן לחזות את מצב הרוח שלו – מה שרק מאמת את ההגדרות שסיפק פעם מאמנו בעבר. אלא שבשנים האחרונות וכמיוחד העונה, חל מהפך בגישתו של אגוייר למשחק. הוא טוען כי התבגר. קצת מוזר לשמוע זאת מפי „ילד" שחגג בדצמבר את יום הולדתו ה־27. אבל בנ.ב.א. כמעט כולם ילדים. עובדה שמכנים את רוב השחקנים „קידס"... בכלל היתה הסכמה בין כל המומחים כי ברגע שאגוייר, שכבר רשם לזכותו שתי הופעות נכבדות במשחק הכוכבים השנתי מזרח – מערב, ישלוט בעצביו ובמצבי רוחו, כדי לתת ביטוי נאות ליכולת התנועה שלו – איש לא יעצור בעדו והוא יהיה אז כוח־מחץ ממדרגה ראשונה. אבל רק עתה זה קורה באמת.

דאלאס צועדת באורח יציב מאד בראש טבלת תת הבית של המערב התיכון בחוף המערבי והיא גם בעלת המאזן הרביעי בטיבו בכל הליגה – אחרי הלייקרס, הסלטיקס והפיסטונס. אוהדיה של הקבוצה עוצרים נשמתם, עוקבים בדאגה יומיומית אחר משחקיה, משלבים אצבעות ויש כאלו שגם נועצים במגידי עתידות, כדי להיות בטוחים שהשנה לא „תתפשל" ושמארק אגוייר אכן יביא את הקבוצה לגמר־סל של החוף המערבי ואולי־אולי, פי־פי־פי, לגמר הנ.ב.א.

הקלע השביעי בליגה

העונה תורם אגוייר בממוצע 26.5 נק' למשחק. הוא מדורג שביעי בין הקלעים הבכירים אחרי מייקל ג'ורדן (ממוצע של 36.8 נקודות), אלכס אינגליש (29), דומיניק ווילקינס (28.3), קי... וואנדרוויי (27), קוין מקהייל (26.7) ולארי בירד (26.6). אבל מה שמציין אותו הפעם יותר מכל: יציבות רגשית, יותר רצינות. באחד העיתונים האמריקניים כינו זאת: „התייחסות עסקית, מנהג של ביזנס".

הוא נחשב ל„מכונת הקליעה" של דאלאס עוד שעוד היה במעמד של „רוקי". כבר בשנתו הראשונה בנ.ב.א. השיג ממוצע של 18.7 נקודות למשחק. הוא התאים לשיטה של דיק מוטה, המאמן בעל הכושר השני בטיבו בליגה, המבסס את הקליעה על שחקני־פנים קטני־קומה וזריזים.

בעבר טענו מאמניו כי אינם יודעים מה בכוחם את אגוייר למצבי הרוח הרעים שלו. „יתכן כי עצמו אינו יודע", העריך מוטה. גם כיום יש תנודות במצבי הרוח שלו, אך הם כבר אינם כל כך קיצוניים כבעבר. זו הסיבה שדאלאס זוכה העונה בהישגים מרשימות ולראשונה מאז הצטרפה לליגה, לפני שבע שנים, תהיה בשלבים הסופיים של גמר האליפות.

קיימת ההערכה כי העונה היציבה ביותר באה דווקא לאחר אחת מתקופות המשבר הקשות ביותר שעבר בחייו. תקופה רצופה בעיות בקייץ האחרון, כאשר בדאלאס הילכו שמועות כי כוונה למכרו – נפטרה אמו, בגיל 41, מסרטן. הם היו קרובים מאד זה לזה גם משום שהיתה צעירה מאד. אגוייר עודנו רווק. פעם סיפר כי הוא והיא יותר חברים מאשר אם ובן. הוא רכש למענה בית בדאלאס והיא היתה מעורבת מאד בענייניו והחלטותיו. „רציתי לעשות הרבה למענה", הוא אמר פעם. מותה, מילא תפקיד מכריע בהחלטת הנהלת של הקבוצה לעכב את תוכנית המכירה של אגוייר. קודם לכן הועלתה אפשרות שיילך ללוס אנג'לס לייקרס ואגוייר אף התבטא בעניין הזה כי הוא יגשים חלום לשחק לצידו של קארים עבדול־ג'אבאר, לא נגדו.

„דצמבר הדפוק"

אלא שאגוייר לא התאושש עדיין באורח מלא ממות אמו. לא מכבר הודה כי לעתים יש לו הרגשה של "ואקום" והעצב משתלט עליו. בדרכו המיוחדת הנציח את זכרה של אמו – שמה, מרי, חקוק על קרסול נעליו. „כאשר רע לי ואני שומט את ראשי נתקלות עיני בשמה של אמא – ואז אני מתעורר", הסביר.

דצמבר היה עד כה „החודש הדפוק" שלו, כמו שמארס היה החודש הגרוע של יוליוס קיסר. לפני שלוש עונות, בדצמבר, הושב אגוייר על הספסל במחצית השניה במשחק עם מילוואקי כיוון שדיק מוטה טען שאינו משקיע מספיק מאמצים ומהיר והולבשה שאג עליו בזעם: „אתה פחדן". בדצמבר לפני שנתיים, במשחק נגד אטלנטה, נשאל אם יסכים לשחק במחצית השניה ולאחר שהשיב בלאו הושעה משני משחקים. בדצמבר האחרון נטל חלק בקטטה – ואז נראו סימנים ברורים ששוב יש כוונה להיפטר ממנו, אבל מיד החלה „יד הזהב" שלו להתחמם ולהתאפס והתוצאות לא איחרו לבוא. דאלאס ניצחה ואגוייר צבר למענה את הנקודות המיוחלות.

את אגוייר משלימים בחבורת „דאלאס" הגארדים רולאנדו בלקמן ודרק הארפר, המעטירה לה עורף יציב וכן סם פרקינס בשנתו השלישית בנ.ב.א. וה„סווינגמן" הגרמני דטלאף שרמף, כבר שניה בליגה וגם רוי טארפלי, ה„רוקי" שלה. בעמדת הציר ג'יימס דונאלדסון, 2.20 מטר, תורם 11 ריבאונדים בממוצע למשחק ונוכחות פיסית מרשימה מתחת לסל.

שימו לב למארק אגוייר!

יש עתיד

הענקים

צבי גלפרין

יש ענקים בליגת הילדים – ופירוש הדבר שיש גם עתיד לכדורסל הישראלי. אחרי הכל מקובל שקומתו של אדם מתעצבת באורח סופי עד גיל 19־20 ויש מקרים שהגדילה נמשכת עד גיל 25.

העונה, הכחנו, במספר רב של גבוהי־הקומה בליגה זאת, בעיקר בין תלמידי כתה ח'. יש פער גדול מאד בין תלמידי כתה זאת לבין תלמידי כתה ז' שגם הם משחקים בליגת הילדים, לרוב באותה קבוצה ונגד אותם יריבים – מה שגורם לא מעט עיוותים. באגודות הגדולות קיימת הפרדה וכך מגיעים תלמידי ז' לביטוי טוב יותר של יכולתם.

כ־20 ילדים שגובהם מעל 1.85 מטר גילינו בליגת הילדים. בחיפה, למשל, משחק הגבוה מכולם – 1.94 מטר (!) ■ אין זו חקירה, רק סקירה – ואם נקבל מידע נוסף וגם תמונות, נפרסם כאן

ברוב האגודות זוכים הגבוהים לטיפוח מיוחד, לאימונים מוגברים, אישיים, בנפרד מאימוניהם בקבוצה. רואים בהם שחקנים חייבי־טיפוח, גם בהיבט רחב ולטווח רחוק יותר.

כדקנו – וזו אינה בדיקה מלאה, אלא ראשונה מסוגה – כ־20 שחקנים שגובהם מעל 1.85 מטר (!). מצאנו כי בחבורה זו, הילד הגבוה ביותר הוא יגאל מויאל יליד פברואר 1973, שחקן מכבי חיפה הר הכרמל שגובהו 1.94 מטר. עד שלא נקבל מיידע אחר, הוא הילד הגבוה ביותר, לגילו, בליגת הילדים בישראל.

אחריו בדירוג הזה נמצא שי טובים, שחקן מכבי הוד השרון המופיעה העונה במחוז ת"א. הוא יליד מארס 1973, מתאמן ארבע פעמים בשבוע בקבוצתו, נוסף למשחק הליגה שלה, תלמיד חטיבת הביניים „אלון" כפ"ס. גובהו 1.93 מטר. עקב קומתו ומבנה גופו הצנום, שי טובים, ראוי אולי לכינוי „מאנוטה בול" של ליגת הילדים... דוד חבושה, גם הוא בגובה זה, משחק במכבי דרום ת"א, הגיע לקבוצה רק באחרונה וקשה עדיין לעמוד על יכולתו.

שלושה שחקנים גובהם 1.91 מטר. אלו הם: שי מור, מהפועל יגאל חיפה, בן 13; אלכס פרופוליציס, שחקן הפועל גבעתיים, יליד דצמבר 1973; תומר תורג'מן, שחקן הפועל ברוש חולון, בן 14, מתאמן 4 פעמים כשבוע, בנוסף לאימונים במסגרת מחוננים.

בגובה 1.89 מטר נמצאים: שי קרן, ממכבי רעננה, יליד יולי 73'; ערן רבי־סה מהוד השרון, יליד 73'; אלי בלול, מהפועל ברוש חולון.

בגובה 1.88 נמצאים: אילן משה (ברוש חולון), עופר רונן (אורן חולון), אופיר גל (מכבי דרום ת"א).

ב־1.87 מטר נמצאים: קובי בלול (ברוש חולון), רועי קינן (מכבי דרום ת"א).

1.86 מטר: ניר דובב (ברוש חולון)

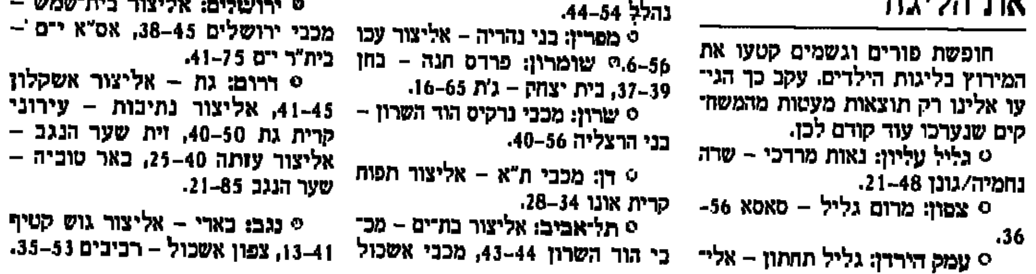
1.85 מטר: אבישי חורי ורפי מורד (הפועל חיים חיפה).

יגאל מויאל: הענק מס' 1

שי טובים: „כמו מאנוטה בול"

פורים והגשמים קטעו את הליגה

חופשת פורים וגשמים קטעו את המירוץ בליגות הילדים. עקב כך הגיעו אלינו רק תוצאות מעטות מהמשחקים שנערכו עוד קודם לכן.

○ גליל עליון: נאות מרדכי – שרה נחמיה/גונן 48–21.
○ צפון: מרום גליל – סאסא 56–36.
○ עמק הירדן: גליל תחתון – אליצור גוש חיספין 38–39, מכבי טבריה – אליצור לביא 76–33, רמות גולן – אפיקים 47–29.
○ בית שאן: עין חרוד מאוחד – אליצור שדה אליהו 31–37, בית שאן – מעלה אפריים 29–44, קישון־יזרעאל – חפציבה בית אלפא 36–29.
○ העמקים: הרי אפרים – ויצ"ו נהלל 54–44.
○ מפרץ: בני נהריה – אליצור עכו 56–6.
○ שומרון: פרדס חנה – בחן 37–39, בית יצחק – ג'ת 65–16.
○ שרון: מכבי נרקיס הוד השרון – בני הרצליה 56–40.
○ דן: מכבי ת"א – אליצור תפוח קרית אונו 34–28.
○ תל־אביב: אליצור בת־ים – מכבי הוד השרון 44–43, מכבי אשכול פ"ת – מכבי רעננה 65–56.
○ שפלה: מכבי רמת חן – אס"א ת"א 2–0 (טכני), אורן חולון – מתנ"ס תל־כביר 45–33.
○ מרכז: צבר ראשל"צ – א.ס. אור יהודה (טכני).
○ שורק: אליצור יבנה – מכבי רחובות 38–36.
○ ירושלים: אליצור בית־שמש – מכבי ירושלים 45–38, אס"א י־ם – בית"ר י־ם 75–41.
○ דרום: גת – אליצור אשקלון 45–41, אליצור נתיבות – עירוני קרית גת 50–40, זית שער הנגב – אליצור עזתה 40–25, באר טוביה – שער הנגב 85–21.
○ נגב: בארי – אליצור גוש קטיף 41–13, צפון אשכול – רביבים 53–35.

הפועל חצרים (מחוז נגב). עומדים, מימין: נתן וטרסקי (מאמן), אודי קולומבוס, יואל רוקח, חן פושמן, גל לביא, טרש ינאי, תומר טישלר, אילן רן (אחראי). כורעים: אופיר פרנס, עמיחי יזרסקי, בנימין שילה, רונן גרסמן, איתי אורן.

חץ ישראלי בצמרת העולם

סינטיה בלון*

האלוף האוואורד ליפשיץ, 43, מייצג השבוע את ישראל באליפות העולם בחץ וקשת, באוסטרליה – וזו הפעם הראשונה שישראל היא בין המדינות שמתחרות בשלבי הגמר של הטורניר העולמי הזה, המכונה גם „גראנד פיט"א" (פיט"א – ההתאחדות הבין־לאומית בקליעה בחץ וקשת).

רמת הקליעה של ליפשיץ זינקה באחרונה לרמה עולמית, לאחר שהשיג בתחרות־רעים עם בריטניה, בחודש שעבר, ארבעה שיאים חדשים, כולם מהמעלה הראשונה. הוא קבע 322 נקודות בירי ל־50 מטר, 318 בירי ל־70 מ', 1254 בתחרות־פיט"א ליחידים ו־2493 בזוגות.

אשתקד היתה לליפשיץ עונה מאכזבת. ההשגים שקבע, לא השביעו את רצונו, אך בסופו של דבר שב להפגין רוח־קרב אמיתית, כיאה לקלע בחץ וקשת. הוא היה נחוש בהחלטה להתגבר על בעיותיו והתוצאה היתה: זכייתו בכתר אליפות ישראל, בפעם ה־12.

פרוץ את המחסום

ליפשיץ הוא לכל הדעות קלע הקשת מס. 1 של ישראל, כיום. שנים אחדות הוא „מטתובב" ליד 1200 נקודות ורק בחודש שעבר, בתחרות מול הבריטים, הצליח לפרוץ את המחסום וכך הגיע לרמה הבין־לאומית המקווה.

בשבוע שעבר, כאשר ישראל חגגה את ההצלחות ב„גביע דייויס" ובכדורסל, יצא ליפשיץ בצנעה לאוסטרליה. אליפות העולם נערכת עתה באדלאייד. הסיום יהיה ביום א' הקרוב. יחד עם ליפשיץ הגיע לאליפות גם יו"ר התאחדות הקשתות הישראלית, יהודה יעקובוביץ, 50, המשתתף בדיוני ההתאחדות הבין־לאומית. בנבחרת הבריטית, שהתמודדה בישראל בפברואר, השתתפו ארבעה קשתים המופיעים עתה באוסטרליה, ביניהם האלוף הותיק וכיום הקפטן של הנבחרת מייק דיקון, 49.

בתחרות עם הבריטים שנערכה במיתקן הקשתות של הפועל בגבעתיים קבעו סטיוון הארולד, 22, האלוף הבריטי, וריצ'ארד פריסטמן (30) השיג של 1269 נקודות כ"א – בתחרות־פיט"א ליחידים. אחריהם דורג בעל מדליית הארד האולימפית מ־1980, מארק בלנקרן (29) שקבע 1262. פארלין ארווארדס, 37, האשה היחידה בנבחרת הבריטית לאליפות העולם קבעה 1255.

ליפשיץ דורג שלישי בסיכום הכללי (2493 נקודות), אחרי הארולד 2525 ובלנקרן 2508 נקודות. הדירוג הישראלי היה בהחלט הישג יוצא מהכלל, גם בהתחשב ביריבים המצויינים. היה בכך מבחן יכולת מצויין לא רק לאוסטרליה, גם לאולימפיאדת סיאול 1988.

משימה בלתי־אפשרית

רוב חובבי הספורט בישראל אינם מכירים את הענף הזה – וזו איפוא הזדמנות ללמוד עליו משהו. תחרות פיט"א מורכבת מ־36 נסיונות קליעה למטרה בכל אחד מארבעה הטווחים – 30, 50, 70 ו־90 מטר. כל נסיון קליעה „שווה" 10 נקודות (אם החץ ננעץ במרכז המטרה). מכאן שמכסימום הנקודות בכל מרחק הוא 360 ובאורח תיאורטי, המכסימום האפשרי בתחרות כולה הוא 1440. אלא שיותר מדי גורמים חוברים יחד כדי למנוע את השגת התיקרה הזאת. זו באמת משימה בלתי־אפשרית להשיג את „ציון השלמות".

יחד עם זאת קשה מאד לפרוץ אל צמרת קלעי הקשת בעולם – משום שפיט"א קבעה מינימום נוקשה מאד של 1200 נקודות כדי שניתן יהיה להיכלל בצמרת. מכאן ש־1200 נקודות הוא גם תוו הזיהוי של העלית העולמית. עתה נחשב איפוא ליפשיץ לאחר מחבורת העלית הזאת, בזכות הישגו 1254 נקודות.

המקומות הראשונים ברוב התחרויות הבין־לאומיות נתפסים בידי קלעים שהשגיהם מגיעים ל־1250 נקודות ויותר. תחרות פיט"א הכפולה, נערכת בכל התמודדות. כך למשל קבע אלוף העולם שלוש פעמים ריק מק'קיני (ארה"ב) ו־26 נקודות בתחרות הכפולה שנערכה באליפות העולם הקודמת, בסיאול ב־1985. לאחר האליפות כתב מגזין אמריקני: „סערת מיני־מונסון ביום התחרות האחרון השפיעה על כל קלע, כאשר השרירים התכווצו והידיים הכחילו מרוב קור. אין זה משעשע כלל ועיקר לעמוד בשלולית מים שעומקה 5 ס"מ, כשכל הגוף רועד – ואז לנסות ולקלוע, כדי להשיג את המכסימום..."

„ראש מיובש"

ואין זה הכל: קלע הקשת נקרא לתחר בכל תנאי מזג אויר ולנסות להשיג את מירב יכולתו. הוא גם חייב במהלך התחרות לשכוח מכל הסובב אותו, את מזג האויר הקשה, להתעלם משאר היריבים שלידו, מהמטרה, מהמחשבות שהנה הוא קרוב לנצחון, ה
כוח גם מעצמו.

הדרישות המיוחדות מקלעי הקשת תוארו היטב בידי קים יונג־סאק (דרום קוריאה), מאמנה של קים ז'ין הו, אלופה האולימפית בלוס־אנג'לס (1984): „היא הגיעה למצב של זן, ׳מיובש׳, מותדריך ממחשבות אחרות". הוא העריך כי זה היה חשוב אף יותר מהמדלייה, שכן קים הגיעה כדי תחרות לשיא היכולת, עד שמחה
מנע ממנה השגת תוצאות מושלמות.

מק'קיני קבע בתחרות הראשונה 1309 נקודות – עם 287 בירי ל־
מטר, 15 נקודות מתחת למכסימום. אחר כך עלה ל־343 נקודות – שיא ב־70 מטר ובסופו של דבר קבע בתחרות השניה 1292.

לפני כמה שבועות, במהלך אימ
קבע ליפשיץ הישראלי 332 נקודות ב
בירי ל־50 מטר. לאחר התחרות בגמ
תיים, אמר: „לפתע שמחתי לב שאני מזומזם לעצמי במהלך התחרות השניה. כדבר הזה לא קרה לי מעולם". ...
הוכחה ללחץ הנפשי האדיר שנו שה
קלע מעולה בתחרות מהמעלה הראשונה.

האוואורד ליפשיץ לא יאמר זה לעולם – אך לא ניתן להתעלם מזה מעטים יכולים לשכוח נצחונות, מעטים עוד יותר יכולים לשכוח עצמם. ליפשיץ, כך נדמה, שייך לאותה חברה מצומצמת ונדירה שהגיעה לאותו מצב שתיאר המאמן הקוריאני, שהועיד את חניכתו למדליית הזהב האולימפית... ■

★ המחברת היא עתונאית ישראלית הכותבת מירושלים לעתונים בצרפת, ארה"ב ודרום־אפריקה. חץ וקשת הוא תחביבה.

חץ וקשת, ספורט אולימפי שאיננו זוכה לתשומת ליבה של התקשורת בישראל ■ אבל השבוע מופיע ישראלי, לראשונה בשלב הגמר של אליפות העולם, באדלאייד, אוסטרליה ■ הזדמנות להציץ לנעשה בענף

האוואורד ליפשיץ. לפתע גילה שהוא מזמזם לעצמו. (צילמה: סינטיה בלון)

קארטה־דו

אם נרצה לצרות כמו ברוס לי המנוח או לקפוץ גבוה כמו בסרטים, לשבור עצמות ללא הבחנה, לימודים בשיטות התכתבות או קורס מקוצר – קארטה־דו זה לא בשבילך!

קארטה־דו מבתי הספר הותיקים והמכובדים ביותר בארץ. קארטה־דו פועל 15 שנה ורכש מוניטין ויוקרה גם מחוץ לגבולות ישראל בזכות המקצועיות הבלתי מתפשרת.

מדריכי קארטה־דו כולם זוכים לחינוך מתמשך. המדריכים מתאמנים תחת פקות ראש קארטה־דו בישראל ובאירופה שהאן רוני קלוגר – צאן 5. התקדמותם ומקצועותם נבחנות ונבנית בשיטתיות באמונים יום יומים. מדריכים מבכירי השיטה מחו"ל, מגיעים בקביעות ארצה להדרכה ומתנות אמונים עם דגש על העלאת יכולת צוות ההדרכה.

חניכי ומדריכי קארטה־דו נוסעים בקביעות לארועים והשתלמויות השיטה בחו"ל לשם אמון, והחלפת דעות מקצועיות.

בקארטה־דו מחנכים למצאות את הטוב ביותר מהנתונים של כל אחד. אין זה ענף תחרותי או ספורט – זו אומנות לחימה!! כמובן האמונים קשים ומפרכים יכולת השמוש בגוף להגנה עצמית ר־לחימה מדהימים ממש, אבל כ־איזון יש חישול הרוח. האמונים השיטתיים והמקצועיים המובילים את החנוך שלב אחר שלב, בהדרגתיות מותאמת ליכולתו האישית ובהתחשב במגבלותיו, אל רמות גבוהות של שליטה עצמית, יכולת רכוז, עמידה בלחצים (פיזית ונפשית) ומגבירים לאין שיעור את יכולת קבלת החלטות תוך כדי לחצים סביבתיים.

קארטה־דו מונה היום 15 סניפים וצוות בכיר של 4 מדריכים במשרה מלאה ו־8 מדריכים במשרה חלקית.

כ־1000 חניכים מתאמנים במועדוני קארטה־דו בינהם רופאים, עו"ד, סטודנטים, חילים, תלמידים ועקרות בית. למעשה כל מגוון האוכלוסיה מיוצגת בקארטה־דו.

בראש המערכת עומד ראש קארטה־דו בישראל ובאירופה המדריך הראשי שהאן רוני קלוגר – צאן 5. רוני מן הבכירים והידועים בענף הקארטה בארץ, בעל הסטוריה עשירה ביותר יחסית לגילו.

רוני החל את לימודי אומנויות הלחימה בגיל־13 בשיעורי הג'ודו של יונה מלניק, בשנת 1972 עשה הסבה לקארטה־דו ובשנים 1974־1975 למד כמדריך מתלמד במרכז קארטה־דו אינטרנשיונל בדרא"פ, תחת ידיהם של שניים מגדולי המורים: שהאן (רב־אומן) דניס סנט ג'ון טומסון (צאן־7) מומחה בעל שם עולמי בעיקר בשל מחקריו על כלי נשק מסורתיים מאוקינאווה־יפן וקנצ'ו (ראש שיטה) יו ראש שיטת קארטה־דו אינטרנשיונל.

רוני היה חבר נבחרת ישראל למכביות ה־10 וה־11 ובמכביה ה־12 הפתיעה כשמונה להיות מאמן נבחרת הקארטה של מערב גרמניה. רוני הנו חבר ההנהלה והמרכז של התאחדות הקארטה בישראל. לאחרונה מונה רוני למספר תפקידים מקצועיים ביותר. הוא מונה לשופט לאומי ראשי של התאחדות הקארטה בישראל ומונה לרכז מאמן של קורס מאמני קארטה מוסמכים ראשון מסוגו (הפתוח לכל השיטות) שנפתח השנה בבי"ס למאמנים במכון וינגיט.

רוני פעיל גם במסגרת הפועל, חבר הועדה המקצועית במרכז הפועל ומשמש יו"ר מחלקת קראטה־דו בהפועל פ"ת.

רוני נוסע בקביעות למסעות מחקר ולימודים ומוזמן בקביעות לנהל מחנות אמון בשוויץ ולאחרונה קיבל הזמנות גם לגרמניה ואנגליה לאיי והתעלה.

רוני למד והשתתף בארועים הגדולים של עולם הקארטה באירופה, יפן–אוקינאווה וכמובן בדרא"פ.

רוני מוסמך כבוחן ראשי למדריכים ולבוחנים של קארטה־דו אינטרנשיונל.

אם תרצו להצטרף לבי"ס בעל רמה ואיכות מקצועית, בי"ס בעלת הסמכות בין לאומיות הצטרפו אלינו למסע של חיפושים, גילוים מעודרי נפש, מסע בו תלמדו על עצמכם, תתחשלו ותדעו לשמור על עצמכם והסובבים אותכם!

פרטים לכל סניפי קארטה־דו
טל: 03־908150

קארטה־דו

16.3.87

